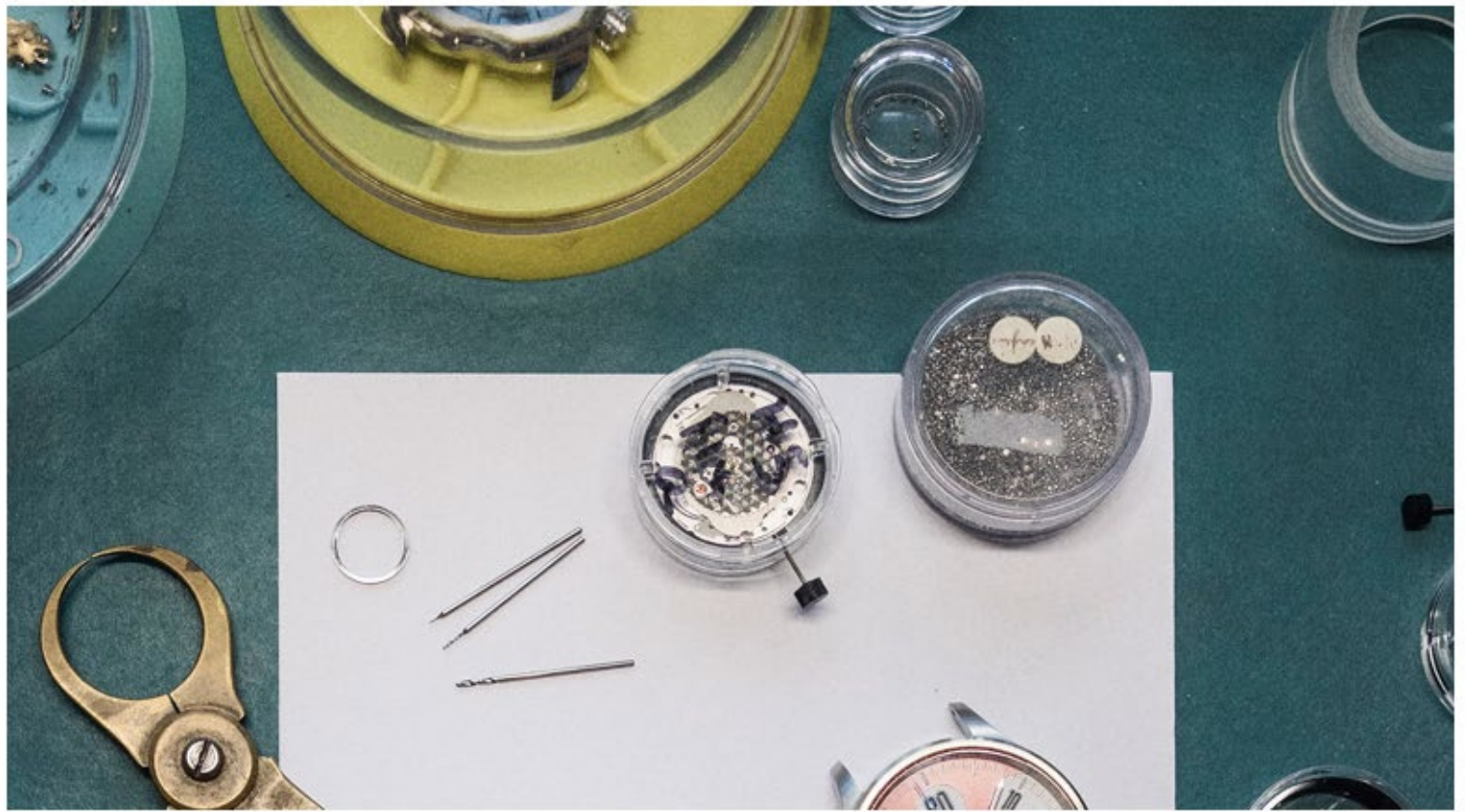

PK-YRITYYSBAROMETRI KEVÄT 2026

Sisällys

ESIPUHE	3
TIIVISTELMÄ	4
1. AINEISTO	6
2. PK-YRITYKSET KANSANTALOUDESSA	9
3. SUHDANTEET	10
3.1 Yleiset suhdannenäkymät	10
3.2 Liikevaihto	12
3.3 Kannattavuus	13
3.4 Vakavaraisuus	14
3.5 Investoinnit	15
3.6 Innovaatiot sekä tuotannon ja tuotteiden kehitys	16
3.7 Henkilöstön määrä	17
3.8 Vienti ja liiketoiminta ulkomailla	18
3.9 Tuonti	19
3.10 Tuotantokustannukset	20
3.11 Inflaatio-odotukset	21
4. PK-YRITYSTEN KEHITTYMINEN JA KANSAINVÄLISTYMINEN	22
4.1 Kasvu	22
4.2 Uusiutuminen	24
4.3 Kansainvälistyminen	25
5. TOIMINTAYMPÄRISTÖ	26
5.1 Pk-yritysten rahoitus	26
5.2 Maksuvaikeudet	33
5.3 Työllistäminen ja osaavan työvoiman turvaaminen	34
5.4 Suhdannetilanteeseen sopeutuminen	36
5.5 Digitaalisuus liiketoiminnassa	38
5.6 Tekoälyn käyttö pk-yrityksissä	40
5.7 Omistajanvaihdokset	43
6. YHTEENVETO ALUEELLISISTA TULOKSISTA	44
PK-YRITYSBAROMETRIN ALUEJAKO	46

PK-YRITYSBAROMETRI

Kustantaja:
Suomen Yrittäjät ry
PL 999, 00101 Helsinki
puhelin 09 229 221

TÄMÄN RAPORTIN OVAT LAATINEET SUOMEN YRITTÄJIEN:

- ekonomisti **Roope Ohlsbom**
- ekonomisti **Petri Malinen**
- digi-, innovaatio- ja korkeakoulupolitiikan asiantuntija **Maria Nyroos**

Julkaisun ulkoasu ja taitto:
graafinen suunnittelija Lea Hult, Aste Helsinki Oy

Esipuhe

Suomen Yrittäjät, Finnvera ja työ- ja elinkeinoministeriö tekevät kaksi kertaa vuodessa Pk-yritysbarometrin, joka kuvaa pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä. Kevään 2026 Pk-yritysbarometri perustuu 4 393 pk-yrityksen vastauksiin. Se kuvaa siten kattavasti suomalaisten pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä.

Raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia ja kehitystä, kasvua ja uusiutumista, kansainvälistymistä, kehittymistä sekä investointeja ja rahoitusilannetta. Lisäksi ajankohtaisena aiheena tarkastellaan digitalisaatiota ja tekoälyn käyttöä pk-yrityksissä.

Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raportteina. Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään koko pk-sektorin näkökulmasta ja myös päätoimialoittain teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna. Alueraporteissa kehitystä verrataan erityisesti kyseisen alueen yritysten ja koko maan välillä.

Helsingissä 13.2.2026

Mikael Pentikäinen
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjät

Juuso Heinilä
toimitusjohtaja
Finnvera Oyj

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Juhapekka Ristola
osastopäällikkö
työ- ja elinkeinoministeriö

Tiivistelmä

Pk-yritysten suhdanneodotukset laskivat hieman viime syksystä päätyen takaisin vuoden takaiselle tasolle. Yhdysvaltojen asettamat tullit ja kansainvälisten suhteiden kiristymisen, Venäjän hyökkäys sodan jatkuminen sekä yleinen geopolitiittinen epävakaus käänsivät odotukset laskuun vuoden 2025 jälkimmäisellä puoliskolla. Myös odotuksia vai-sumpi kotimainen kulutuskysyntä heikentää pk-yritysten näkymiä suhdanteen kehityksestä. Nyt suhdannenäkymien saldoluku saa arvon yksi.

Pk-yrityksistä 23 prosenttia arvioi suhdanteiden paranevan seuraavien 12 kuukauden aikana ja 23 prosenttia uskoo niiden heikkenevän. Yli puolet pk-yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän samana. Syksyn 2025 barometrissa parempia suhdanteita ennakoivia oli yksi prosenttiyksikkö enemmän ja heikkeneviä suhdanteita ennakoivia kaksi prosenttiyksikköä vähemmän.

Pk-yritysten suhdanneodotukset ennakoivat siis Suomen taloudelle suunnilleen vastaavaa tai hieman heikompaa kehitystä kuin suurin osa talousennusteista. Sekä talouden tilaan että pk-yritysten odotuksiin liittyy joka tapauksessa edelleen poikkeuksellisen merkittävää epävarmuutta, kuten on ollut keväällä 2020 alkaneesta koronapandemiasta lähtien.

Liikevaihto-odotusten koheneminen pysähtyi, ja epävarmuus vähentää investointeja

Liikevaihdon kasvuodotusten koheneminen on pysähtynyt samaan aikaan, kun yleiset suhdanneodotukset kääntyivät laskuun. Liikevaihto-odotusten saldoluku pysyi muuttumattomana syksyn barometrissa ja saa arvon 14.

Pk-yritysten kannattavuusodotukset ovat viime vuosina heikentyneet voimakkaasti samaan aikaan, kun yleinen luottamus talouteen on laskenut. Odotukset ovat elpyneet vuoden 2024 alusta lähtien, mutta kannattavuusodotusten saldoluku pysyy negatiivisena arvolla miinus kolme.

Pk-yritykset arvioivat vähentävänsä investointejaan merkittävästi lähiaikoina. Pitkään jatkuneen epävarmuuden ja heikon suhdanteen seurauksena kaikilla päätoimialoilla on enemmän investointejaan vähentäviä yrityksiä kuin niitä, joissa investointien odotetaan lisääntyvän. Investointien arvon muutos-odotusten saldoluku pysyy negatiivisena arvolla -12.

Huolestuttava signaali on, että voimakkaasti kasvuhakuisten yritysten investointiaikomukset ovat heikentyneet selvästi vuoden 2025 aikana. Voimakkaasti kasvuhakuisten yritysten investointiaikomuksia kuvaava saldoluku on nyt 33, kun se keväällä 2025 oli 49. Kasvuhakuisten pk-yritysten investointiaikeet ovat edelleen kohtuullisella tasolla, mutta lasku vuodentakaisesta on huomattava.

Ylivoimaisesti suurin osa yrityksistä, 63 prosenttia, on pitämässä innovaatioiden, tuotannon ja tuotteiden kehitystyön määrän ennallaan. Yli kaksi vuotta nollan tuntumassa pysytellyt innovointi- ja tuotekehitysaikojen saldoluku ei tue kasvun edellytysten laajapohjaista vahvistumista. Yritysten tiukka talous on viime vuosina vähentänyt mahdollisuuksia aktiiviseen innovointiin ja tuotekehitykseen.

Pk-yritykset varovaisia lisäämään henkilöstöään

Pk-yrityksistä 14 prosenttia aikoo lisätä henkilöstön määrää seuraavan vuoden aikana. Sen sijaan 12 prosenttia yrityksistä odottaa henkilöstönsä määrän vähentyvän. Edelleenkin suuri enemmistö, eli 74 prosenttia pk-yrityksistä, aikoo säilyttää nykyisen henkilöstömääränsä.

Pk-yritykset sinnittelevät heikkojen taloustilanteiden yli pitämällä henkilöstöstään kiinni, eivätkä henkilöstöodotukset ole talouden epävarmoista näkymistä huolimatta kääntyneet negatiivisiksi. Henkilöstöodotusten saldoluku kaksi on yhden yksikön syksyn 2025 barometria korkeampi.

Kasvupotentiaalia uusiutumisesta ja kansainvälistymisestä

Viime vuosien monet kriisit eivät ole merkittävästi tukahduttaneet yritysten kasvuhaluja: hieman yli 40 prosenttia pk-yrityksistä on voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvuhakuisia, ja kasvuhakuisten pk-yritysten osuus on kääntynyt kasvuun. Kasvuhakuisten pk-yritysten osuus on kuitenkin edelleen huomattavasti pitkän aikavälin keskiarvoa matalampi.

Viimeisen vuoden aikana hieman yli neljännes pk-yrityksistä on ottanut käyttöön uutta teknologiaa sekä kouluttanut henkilöstöään. Lisäksi lähes kolme kymmenestä yrityksestä on tuonut markkinoille uusia tuotteita tai palveluita. Myös kansainvälisyys on usealle pk-yritykselle keino kasvaa ja vah-

vistaa osaamistaan. Pk-yrityksistä 22 prosentilla on vientiä tai muuta liiketoimintaa ulkomailla, ja osuus on laskenut hieman edellisestä barometrista.

Taloustilanne ja tiukka sääntely vähentävät ulkoisen rahoituksen käyttöä

Pitkään kestänyt vaikea suhdannetilanne yhdistettynä pankkitoiminnan tiukentuneeseen sääntelyyn ja de-risking-ilmioon näkyvät pk-yritysten ulkoisen rahoituksen käytössä. Selvästi alle puolella pk-yrityksistä on lainaa pankista tai muusta rahoituslaitoksesta. Osuus on laskenut lievästi viime syksyn barometrista. Kasvuhakuisten yritysten kiinnostus ulkoista rahoitusta kohtaan on laskenut seitsemällä prosenttiyksiköllä syksyyn 2025 verrattuna.

Pk-yrityksistä lähes puolet ilmoitti rahoituksen yleisen saatavuuden heikentyneen. Nousua vuoden takaiseen oli kuusi prosenttiyksikköä ja kahdessa vuodessa osuus on noussut 13 prosenttiyksikköä. Rahoittajien luottopolitiikan kiristyminen näkyy voimakkaammin kasvuhakuisimpien yritysten kohdalla.

Suomen pankkisektorin keskittyneisyys näkyy pk-yritysten rahoituspalvelujen saannissa. Kaksi suurinta toimijaa vastasivat 71 prosentista pk-yritysten palveluista yrityksen pääpankkina. Finnveran rooli pankkilainojen vaihtoehtona ja täydentäjänä on säilynyt ennallaan, ja joka viides rahoituksen hakua suunnittelevista kertoo kääntyvänsä Finnveran puoleen. Lisäksi pankkirahoitusta hakeneista 28 prosenttia kertoi, että rahoituksen saatavuus edellytti Finnveran takausta.

Ennakoitua haastavammasta vuodesta huolimatta pk-yritysten maksuvaikeuksien määrä väheni selvästi loppuvuoden aikana. Tässä barometrissa 16 prosenttia yrityksistä raportoi vaikeuksista hoitaa maksujaan viimeksi kuluneen kolmen kuukauden aikana. Osuus laski neljällä prosenttiyksiköllä syksyn 2025 barometrista.

Suhdannetilanne vaatii sopeuttamistoimia, ja kysynnän epävakaus jarruttaa kasvua

Vaikea ja nopeasti muuttuva toimintaympäristö heijastuu yritysten sopeuttamistarpeeseen. Nyt hieman useampi kuin joka viides pk-yritys suunnittelee sopeuttamistoimia. Tarve on pysynyt lähes samalla tasolla vuoden takaisesta. Yleisimpiä suunniteltuja sopeuttamistoimia ovat lomautukset ja erilaiset työaikajärjestelyt.

Työvoiman saatavuus on edelleen yksi keskeisimmistä syistä siihen, miksi yritykset eivät palkkaa lisätyövoimaa. Hieman alle puolet pk-yrityksistä kokee osaavan ja yrityksen tarpeita vastaavan työvoiman saatavuuden rajoittavan kasvua ainakin jossain määrin. Mitä kasvuhakuisempi yritys on, sitä useammin osaavan työvoiman saatavuus koetaan kasvun ja työllistämisen esteeksi.

Pk-yritysten digitalisaatio kiihtynyt ja tekoälyn käyttö yleistynyt

Verkkosivut ovat edelleen selvästi yleisimmin hyödynnetty digitaalinen työkalu liiketoiminnassa. Pk-yrityksistä 80 prosentilla on omat kotisivut ja sosiaalista mediaa käyttää liiketoiminnassaan 64 prosenttia yrityksistä. Myös generatiivisen tekoälyn käyttö on yleistynyt laajasti: 36 prosenttia pk-yrityksistä kertoo käyttävänsä jotain generatiivisen tekoälyn työkalua.

Lähes puolet pk-yrityksistä kokee tekoälyn käytön yrityksen toiminnan kannalta aiheellisenä nyt tai seuraavan vuoden aikana, kun viime vuonna joka kolmas pk-yritys koki samoin. Hieman yli neljännes pk-yrityksistä kertoo käyttävänsä tekoälyä säännöllisesti ja yli kolmannes satunnaisesti. Hieman alle kolmannes pienistä ja keskisuurista yrityksistä ei käytä lainkaan tekoälyä.

Tekoälyä hyödynnetään yleisimmin tiedonhaussa ja ideoinnissa, kielikäännoissä, tekstin ja kuvien tuottamisessa sekä datan, tiedon ja tekstin analysoinnissa. Suurimmaksi esteeksi tekoälyn käytölle koettiin tiedon tai osaamisen puute, josta raportoi 44 prosenttia pk-yrityksistä.

Omistajanvaihdot luovat jatkuvuutta

Omistuksen siirtäminen yrityskaupalla, sukupolvenvaihdoksella tai muulla tavalla luo yritystoiminnalle mahdollisuuden jatkua ja kasvaa. Kahden seuraavan vuoden aikana omistajanvaihdos on suunnitelmien mukaan edessä 14 prosentilla yrityksistä. Osuus ei ole muuttunut vuoden takaisesta. Joka kymmenes pk-yritys on kiinnostunut ostamaan yrityksen tai liiketoiminnan seuraavan kahden vuoden aikana. Ostohalukkaista yrityksistä ulkopuolista rahoitusta tarvitsee 75 prosenttia.

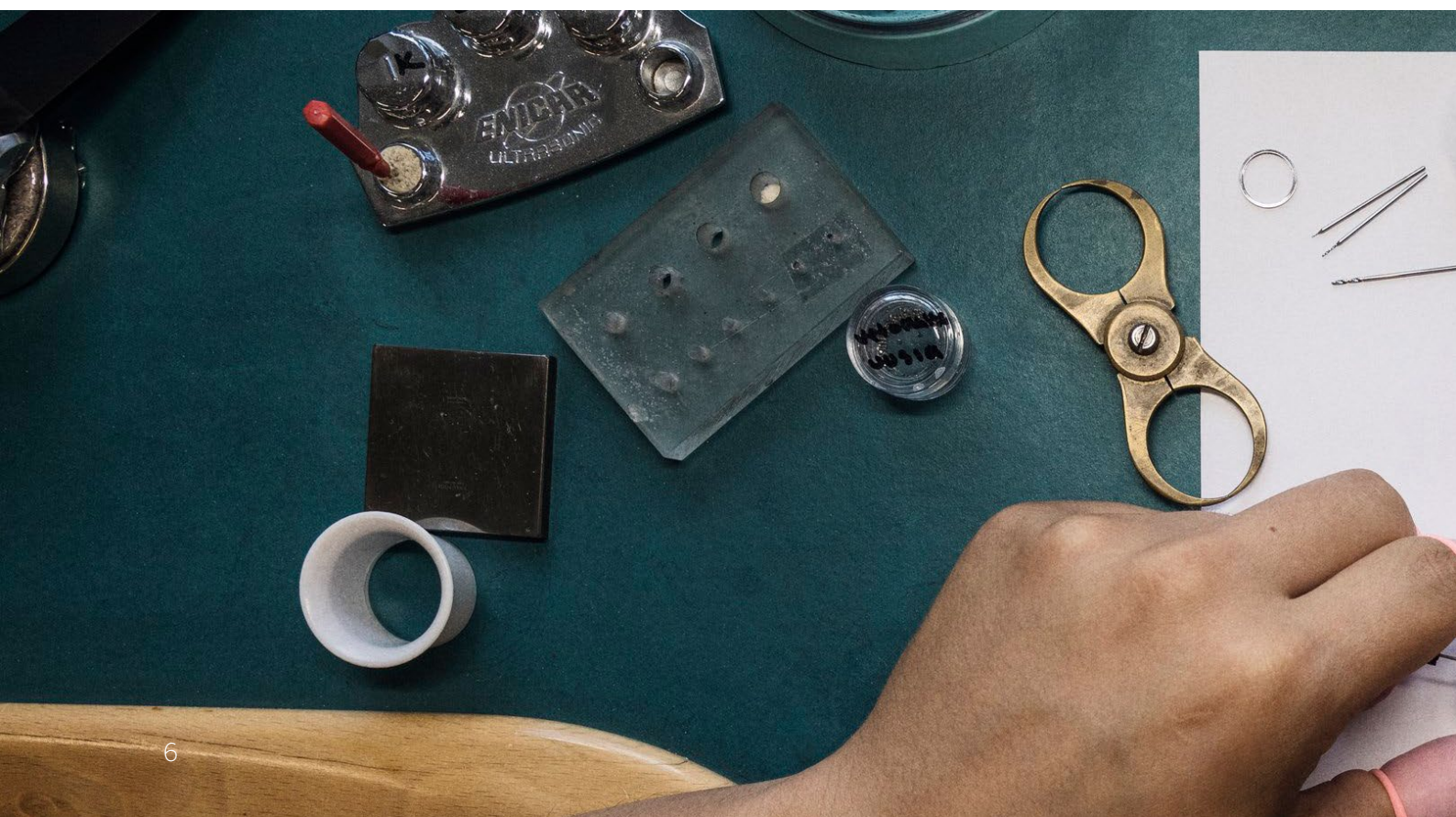
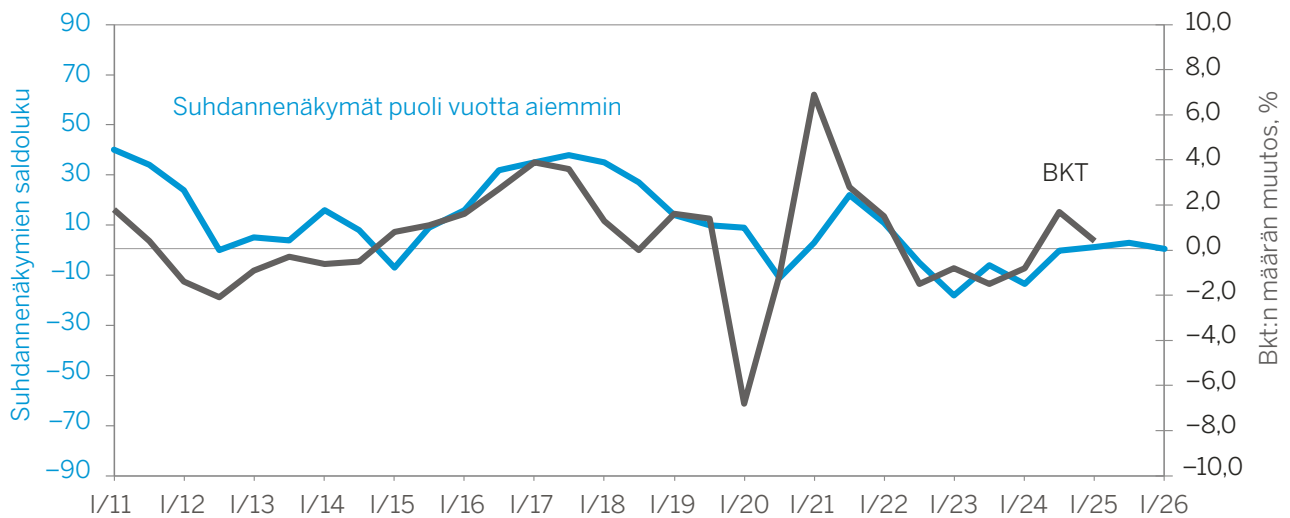
1. Aineisto

Pk-yritysbarometri mittaa pienten ja keskisuurten yritysten näkemyksiä niiden toimintaan vaikuttavien taloudellisten tekijöiden muutoksista kahdesti vuodessa. Suhdannekysymysten lisäksi barometri luotaa yritysten toimintaympäristöön liittyviä rakenteellisia tekijöitä, kuten pk-yritysten kasvustrategiaa, rahoitusta ja uusiutumista.

Taloustutkimus Oy toteutti kevään 2026 Pk-yritysbarometrin internet- ja puhelinkyselynä joulukuussa 2025 ja tammikuussa 2026. Kyselyyn vastasi 4 393 suomalaisen pk-yrityksen edustajaa. Otanta on poimittu kiintiöidyllä satunnaisotannalla Bisenodin Selector B2B-palvelusta ja Suomen Yrittäjien jäsenrekisteristä. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala (TOL 2008), kokoluokka ja sijainti. Tulosten laskentaan aineistoa on oikaistu. Näin aineisto pyrkii vastaamaan mahdollisimman hyvin Suomen pienten ja keskisuurten yritysten todellista rakennetta.

kuussa 2025 ja tammikuussa 2026. Kyselyyn vastasi 4 393 suomalaisen pk-yrityksen edustajaa. Otanta on poimittu kiintiöidyllä satunnaisotannalla Bisenodin Selector B2B-palvelusta ja Suomen Yrittäjien jäsenrekisteristä. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala (TOL 2008), kokoluokka ja sijainti. Tulosten laskentaan aineistoa on oikaistu. Näin aineisto pyrkii vastaamaan mahdollisimman hyvin Suomen pienten ja keskisuurten yritysten todellista rakennetta.

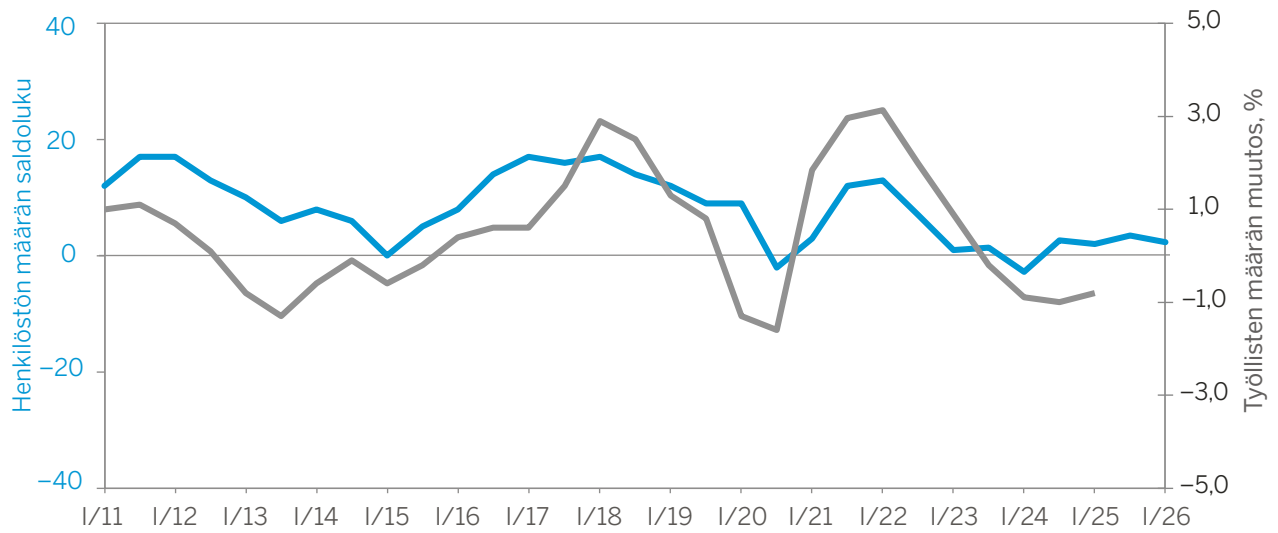
Kuva 1: Pk-yritysbarometrin suhdannenäkymät ja BKT:n määrän muutos

Laajalla pk-yritysten odotuksia kuvaavalla aineistolla pyritään ennakoimaan talouden suhdannekäänteitä sekä kiinnittämään huomiota niihin talouspolitiikan toimiin, joilla yritysten toimintaedellytyksiin voidaan vaikuttaa. Barometrin kotimarkkinayrityksiin painottuvassa otoksessa pk-yritysten suhdannevaihtelut seuraavat yleensä suurten vienniteollisuusyritysten suhdannerytmiä viiveellä.

Saldoluvut lasketaan positiivisten ja negatiivisten vastausten prosenttiosuuksien erotuksena. Luettavuuden parantamiseksi kaikki raportin luvut on pyöristetty lähimpään tasalukuun. Pyörityksestä johtuen saldoluku voi olla yhden suurempi tai pienempi kuin taulukoissa raportoitujen prosenttiosuuksien erotus.

Kuva 2: Pk-yritysbarometrin odotukset henkilöstömäärästä ja työllisten määrän muutos

Taulukko 1: Aineiston rakenne

		n=	%
PÄÄTOIMIALA	Teollisuus	399	9
	Rakentaminen	544	12
	Kauppa	730	17
	Palvelut	2 720	62
HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ	Alle 5 henkilöä	3 038	69
	5–9 henkilöä	693	16
	10–19 henkilöä	380	9
	20–49 henkilöä	197	4
	50+ henkilöä	85	2
LIIKEVAIHTO	alle 0,2 miljoonaa euroa	1 849	42
	0,2–0,49 miljoonaa euroa	926	21
	0,5–0,99 miljoonaa euroa	593	14
	1,0–1,49 miljoonaa euroa	284	7
	1,5–1,99 miljoonaa euroa	175	4
	2,0–4,99 miljoonaa euroa	326	7
	5 miljoonaa euroa tai yli	224	5
ALUE (MAAKUNTA)	Espoo ja Kauniainen	193	4
	Etelä-Karjala	99	2
	Etelä-Pohjanmaa	242	6
	Etelä-Savo	203	5
	Helsinki	456	10
	Kainuu	87	2
	Kanta-Häme	128	3
	Keski-Pohjanmaa	62	1
	Keski-Suomi	213	5
	Kymenlaakso	115	3
	Lappi	130	3
	Pirkanmaa	398	9
	Pohjanmaa	133	3
	Pohjois-Karjala	124	3
	Pohjois-Pohjanmaa	357	8
	Pohjois-Savo	192	4
	Päijät-Häme	164	4
	Satakunta	208	5
	Uusimaa	381	9
	Vantaa	117	3
	Varsinais-Suomi	391	9
YRITYKSEN PERUSTAMISVUOSI	Ennen 1990	817	19
	1990–1999	700	16
	2000–2009	884	20
	2010–2019	1 207	27
	2019 jälkeen	728	17
YRITYKSEN KASVUHAKUISUUS	Voimakkaasti kasvuhakuinen	264	6
	Kasvaa mahdollisuuksien mukaan	1 410	32
	Pyrkii säilyttämään asemansa	1 410	32
	Ei kasvutavoitteita	1 138	26
	Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	166	4
YHTEENSÄ		4 393	100

2. Pk-yritykset kansantaloudessa

Tilastokeskuksen Yritysten rakenne- ja tilinpäätös-tilaston mukaan Suomessa oli vuonna 2024 noin 480 233¹ yritystä ilman maa-, metsä- ja kalatalouden toimialoja. Yrityksiä oli noin 25 000 kappaletta enemmän kuin vuotta aiemmin.

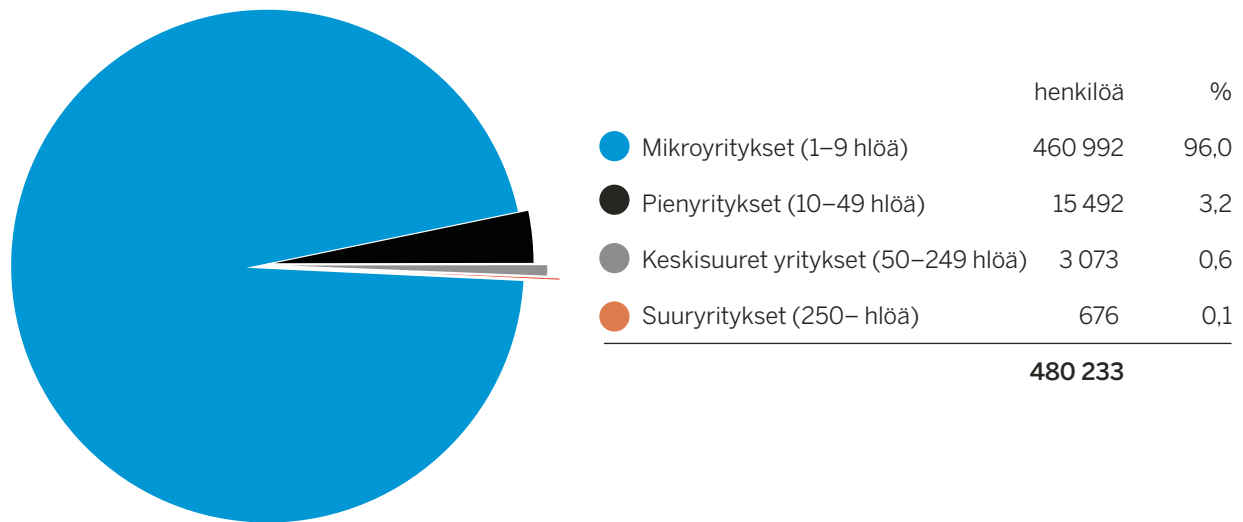
Vuonna 2024 alle kymmenen henkilöä työllistävien mikroyritysten osuus koko yrityskannasta oli 96,0 prosenttia. Kaikkien pk-yritysten eli alle 250 henkilöä työllistävien yritysten osuus oli 99,9 prosenttia. Ensimmäinen osuus kasvoi noin 0,3 prosenttiyksiköllä.

Vuonna 2024 suomalaisten yritysten liikevaihtoa kertyi noin 527 miljardia euroa. Yritysten yhteenlas-

kettu liikevaihto laski noin 14 miljardilla eurolla vuoteen 2023 verrattuna. Pk-sektorin osuus vuonna 2024 oli 53,7 prosenttia kaikkien suomalaisyritysten liikevaihdosta. Tämä osuus laski 0,4 prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta.

Suomalaiset yritykset (pl. maa-, metsä-, ja kalatalous) työllistivät vuonna 2024 noin 1 448 800 henkilöä, kun työllisten määrä muunnetaan kokopäiväiseksi työpaikoiksi. Mikroyritysten eli 1–9 henkeä työllistävien yritysten osuus tästä työllisten määrästä oli hieman yli viidennes ja koko pk-sektorin 62 prosenttia.

Kuva 3: Yritysten määrä koon mukaan 2024

Lähde: Tilastokeskus 2024, Yritysten rakenne- ja tilinpäätös-tilasto, pl. maa-, metsä- ja kalatalous

¹ Yritysten lukumäärä ei ole verrannollinen vuotta 2022 edeltävää aikaa koskeviin lukumääriin. Yritysten rakenne- ja tilinpäätös-tilaston tilastoyksiköiden joukkoa on laajennettu tilastovuodesta 2021 alkaen. Tilastoyksiköiden rajauksesta on poistettu toiminta-aikaa sekä yritysten kokoa koskeneet rajoitukset.

3. Suhdanteet

3.1 YLEISET SUHDANNENÄKYMÄT

Pk-yritysten suhdanneodotukset laskivat hieman viime syksystä päätyen takaisin vuoden takaiselle tasolle. Yhdysvaltojen asettamat tullit ja kansainvälisten suhteiden kiristymisen, Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen sekä yleinen geopolitiittinen epävakaus käänsivät odotukset laskuun vuoden 2025 jälkimmäisellä puoliskolla. Myös odotuksia vaisumpi kotimainen kulutuskysyntä heikentää pk-yritysten näkymiä suhdanteen kehityksestä. Nyt suhdanne näkymien saldoluku saa arvon yksi. Saldoluku laski syksyn 2025 barometrista kahdella yksiköllä.

Pk-yritysten suhdanneodotukset ennakoivat siis Suomen taloudelle suurin piirtein vastaavaa tai hieman heikompaa kehitystä kuin suurin osa talousennusteista. Bruttokansantuotteeseen perustuvat arviot talouden kehityksestä ennustavat Suomeen vuonna 2026 keskimäärin 0,8–1,5 prosentin kasvua. Sekä talouden tilaan että pk-yritysten odotuksiin liittyy joka tapauksessa edelleen poikkeuksellisen merkittävää epävarmuutta.

Talouden suunta riippuu paljon muun muassa yksityisen kulutuksen elpymisestä ja euroalueen talouskehityksestä, joita seurataan odottavaisin mielin kaikilla keskeisillä markkina-alueillamme.

Pk-yrityksistä 23 prosenttia arvioi suhdanteiden paranevan seuraavien 12 kuukauden aikana ja 23 prosenttia uskoo niiden heikkenevän. Yli puolet pk-yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän samana. Syksyn 2025 barometrissa parempia suhdanteita

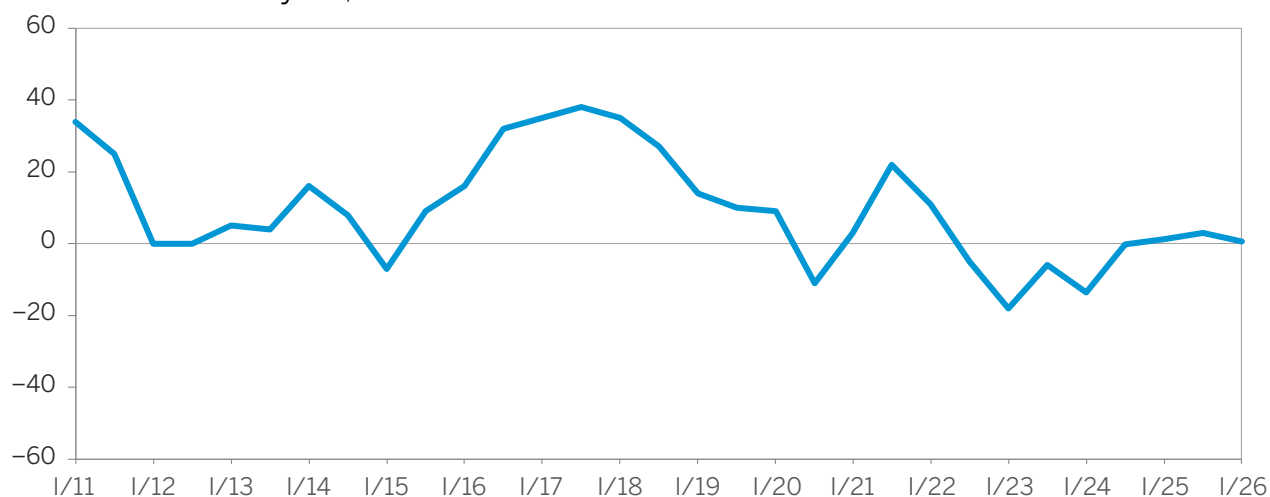
ennakoivia oli yksi prosenttiyksikkö enemmän ja heikkeneviä suhdanteita ennakoivia kaksi prosenttiyksikköä vähemmän. Kevääseen 2025 verrattuna osuudet pysyivät lähes muuttumattomina.

Toimialoittain tarkasteltuna suurin muutos syksystä tapahtui rakentamisessa, jossa saldoluku laski 12 yksikköä tasolle miinus neljä. Myös kaupan odotukset jäivät neljän yksikön noususta huolimatta negatiivisiksi saldoluvulla miinus neljä. Kauppa oli ainoa päätoimiala, jonka suhdanneodotukset parainivat syksyn barometrista. Teollisuuden saldoluku laski kolme yksikköä saaden arvon 13, joka on toimialoista korkein. Palveluiden saldoluku laski yhdellä yksiköllä arvoon kaksi.

Suurempien pk-yritysten suhdannenäkymät ovat selvästi pienempiä yrityksiä positiivisemmat. Negatiivisimmat odotukset ovat alle viiden hengen mikroyrityksillä: kokoluokan suhdanneodotusten saldoluku saa arvon miinus kolme. Positiivisimmat odotukset ovat vähintään 50 henkilöä työllistävillä yrityksillä saldoluvulla 23.

Pk-yritysten suhdannenäkymät vaihtelevat myös on yrityksen iän mukaan. Nuoremmissa yrityksissä näkymät ovat selvästi valoisammat kuin vanhemmissa yrityksissä, 2019 jälkeen perustettujen yritysten saldoluvun ollessa 19. Tätä iäkkäämpien yritysten saldoluvut vaihtelevat miinus yhden ja miinus seitsemän välillä.

Kuva 4: Suhdannenäkymät, saldoluku

Pk-yritysbarometrissa kysytään myös yritysten tämänhetkistä tilannetta suhteessa 12 kuukauden takaiseen tilanteeseen. Noin 23 prosenttia pk-yrityksistä kokee suhdannetilanteen paremmaksi ja 32 prosenttia heikommaksi kuin vuosi sitten, joten tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku saa arvon miinus kahdeksan. Saldoluku laski edellisestä barometrista yhdellä yksiköllä.

Vaikein tilanne on kaupan ja rakentamisen aloilla, joissa nykytilannetta kuvaava saldoluku saa arvot -15 ja -10. Hieman muita toimialoja parempi tilanne

on teollisuudessa, jossa saldoluku saa arvon neljä, ja vajaa kolmannes pk-yrityksistä sanoo nykytilanteen olevan vuoden takaista parempi. Kokoluokittain paras tilanne on vähintään 50 henkilöä työllistävillä yrityksillä. Ero voimakkaasti kasvuhakuisten ja muiden yritysten välillä on suuri: voimakkaasti kasvuhakuisten yritysten saldoluku saa arvon 35, mikä on korkea verrattuna keskimääräistä kasvua tavoittelevien (asemansa säilyttäjät) ja kasvua tavoittelemattomien saldolukuihin -20 ja -22.

Taulukko 2: Suhdannenäkymät seuraavan 12 kuukauden aikana */ **/

	Paranevat %	Pysyvät ennallaan %	Heikkenevät %	Saldoluku */
Kaikki yritykset	23	54	23	1
Toimialoittain				
Teollisuus	31	51	18	13
Rakentaminen	20	56	24	-4
Kauppa	22	52	26	-4
Palvelut	24	54	22	2
Kasvuhakuisuuden mukaan				
Voimakkaasti kasvuhakuiset	64	26	10	54
Kasvuhakuiset	36	50	14	22
Asemansa säilyttäjät	16	58	27	-11
Ei kasvutavoitetta	8	65	28	-20
Toimintansa lopettavat	3	33	64	-61
Kokoluokittain				
alle 5 henkilöä	21	56	24	-3
5–9 henkilöä	23	54	23	0
10–19 henkilöä	30	49	21	9
20–49 henkilöä	31	48	21	11
yli 50 henkilöä	37	48	15	23
Perustamisvuoden mukaan				
ennen 1990	20	58	22	-1
1990–1999	21	57	22	-2
2000–2009	21	52	27	-7
2010–2019	22	55	24	-2
2019 jälkeen	36	46	18	19

*/ Saldoluku on laskettu "paranevat" ja "heikkenevät" -vastausten osuuksien erotuksena.

**/ Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.2 LIIKEVAIHTO

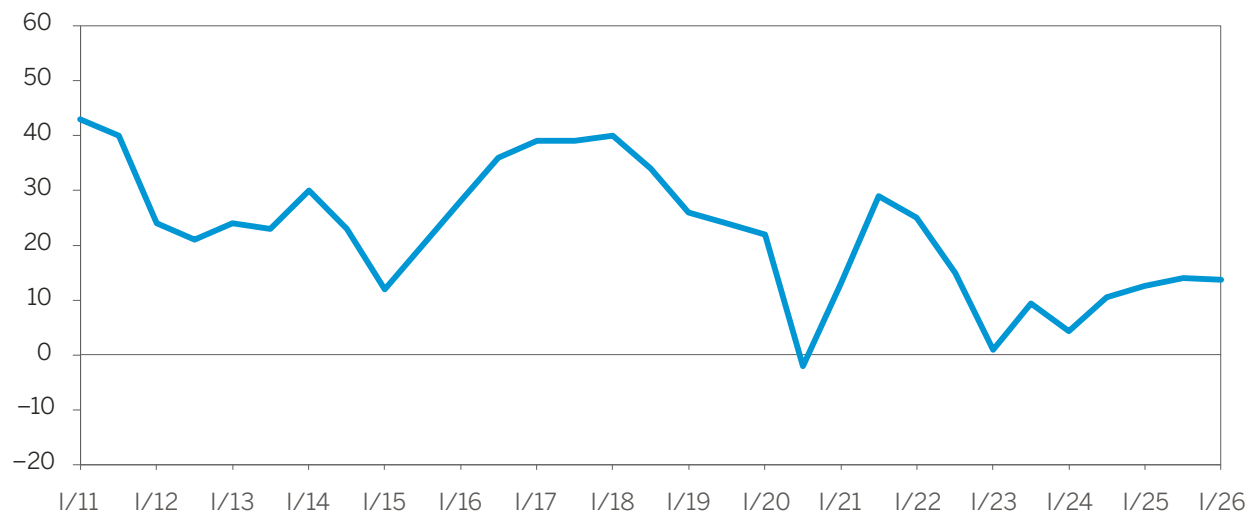
Liikevaihdon kasvuodotusten koheneminen on hidastunut samaan aikaan, kun yleiset suhdanneodotukset kääntyivät laskuun. Saldoluku pysyi muuttumattomana syksyn barometrissa ja saa arvon 14. Hieman yli kolmannes pk-yrityksistä odottaa liikevaihtonsa kasvavan seuraavan 12 kuukauden aikana, ja hieman yli viidennes odottaa liikevaihdon pienenevän.

Talousnäkymien suuresta epävarmuudesta huolimatta saldoluvun arvo on positiivinen ja poikkeuksellisiin viime vuosiin nähden kohtuullinen, vaikkakin selvästi koronapandemiaa edeltävää tasoa alhaisempi.

Korkeimmat odotukset liikevaihdon kasvusta on teollisuudessa, jossa saldoluku saa arvon 29. Teollisuuden saldoluku oli 29 myös syksyn barometrissa. Keväällä 2025 teollisuuden lukema oli 24 eli toimialan liikevaihto-odotusten saldoluku nousi vuoden aikana viidellä yksiköllä.

Rakentamisen liikevaihto-odotukset jäivät niukasti positiivisiksi: toimialan saldoluku laski syksystä yhdellä yksiköllä arvoon yksi. Kaupan alalla odotukset kohenivat kolmen saldolukupisteen edestä päätyen arvoon 13, ja palveluissa odotukset pysyivät ennallaan saldoluvulla 15.

Kuva 5: Liikevaihdon muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 3: Odotukset liikevaihdon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana **/

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	36	43	22	14
Teollisuus	44	41	15	29
Rakentaminen	27	47	26	1
Kauppa	36	42	22	13
Palvelut	37	42	22	15

** / Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.3 KANNATTAVUUS

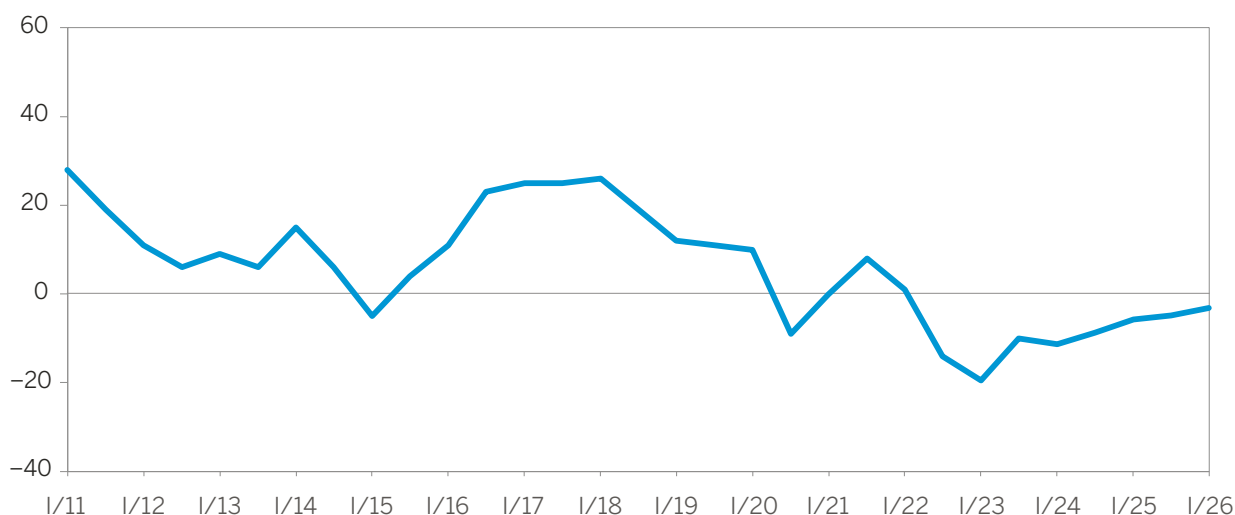
Pk-yritysten kannattavuusodotukset ovat viime vuosina heikentyneet voimakkaasti samaan aikaan, kun yleinen luottamus talouteen on laskenut. Odotukset ovat elpyneet vuoden 2024 alusta lähtien, mutta eivät ole vielä palautuneet positiivisiksi: kannattavuusodotusten saldoluku pysyy edelleen negatiivisena arvolla miinus kolme. Kannattavuusodotusten pitkän aikavälin keskiarvo on 19.

Toimialoista suurin muutos tapahtui kaupan alalla, jossa odotukset nousivat viisi yksikköä päätymään arvoon -11. Teollisuuden kannattavuusodotus-

ten saldoluku pysyi ennallaan ja saa arvon viisi, ollen siten ainoa päätoimiala, jossa odotukset eivät ole negatiiviset.

Kokoluokittain kaikilla vähintään 10 henkeä työllistävillä pk-yrityksillä on ei-negatiiviset odotukset kannattavuuden kehityksestä seuraavan 12 kuukauden aikana. 10–19 henkeä työllistävien yritysten kannattavuusodotusten saldoluku saa arvon nolla, ja vähintään 20 hengen pk-yritysten saldoluku on 14. Negatiivisimmat näkymät ovat 1–4 henkilön yrityksissä saldoluvulla miinus seitsemän.

Kuva 6: Kannattavuuden muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 4: Odotukset kannattavuuden muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana **/

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	25	48	28	-3
Teollisuus	28	50	23	5
Rakentaminen	22	51	27	-6
Kauppa	21	47	32	-11
Palvelut	26	47	27	-1

** / Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.4 VAKAVARAISUUS

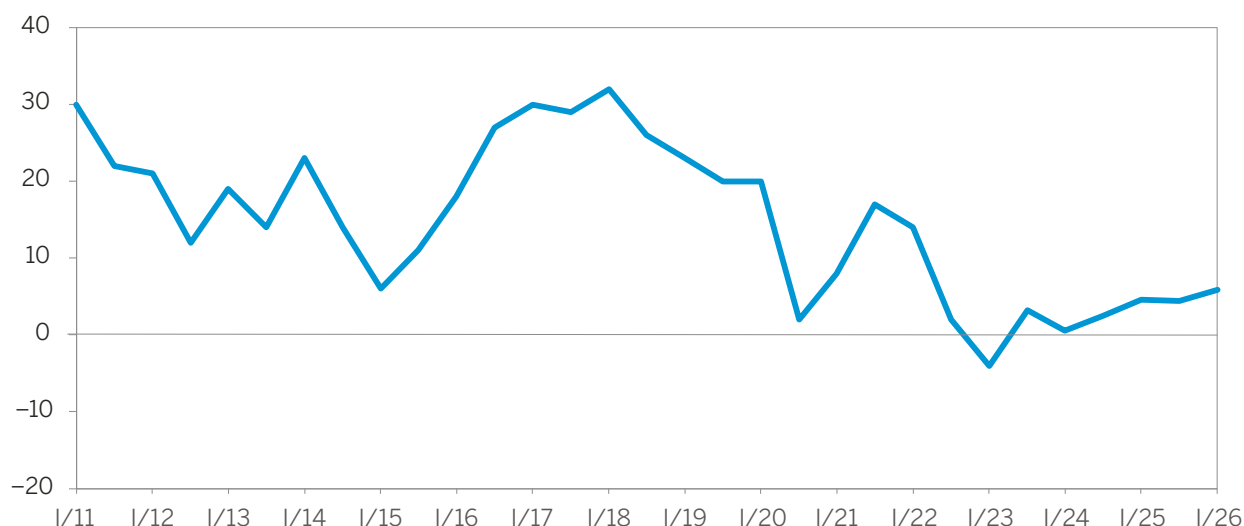
Hieman aiempaa harvempi pk-yritys odottaa vakavaraisuutensa heikkenevän. Saldoluku nousi edellisestä barometrasta kahdella yksiköllä arvoon kuusi. Odotukset vakavaraisuuden kehityksestä ovat myös positiivisemmat kuin vuosi sitten keväällä 2025, jolloin saldoluku sai arvon viisi.

Positiivinen kehitys johtuu erityisesti teollisuuden ja kaupan vakavaraisuusodotusten vahvistumisesta. Teollisuudessa vakavaraisuuden odotetaan kehittyvän selvästi muita toimialoja positiivisemmin: toimialan saldoluku saa arvon 11. Kaupan alan saldoluku nousi kahdeksalla yksiköllä arvoon

kolme, kun taas palveluissa ja rakentamisessa odotukset pysyivät ennallaan.

Eri kokoluokkien vakavaraisuusodotukset vaihtelevat vähintään 50 hengen yritysten kahdestakymmenestäyhdeksästä 1–4 hengen yritysten saldolukuun neljä. Vuoden 2019 jälkeen toimintansa aloittaneissa yrityksissä odotetaan selvästi positiivisempaa vakavaraisuuskehitystä kuin muissa yrityksissä, saldoluvun ollessa näissä yrityksissä 17. On kuitenkin huomattava, että barometrissa mitataan vakavaraisuuden muutoksen suuntaa ja voimakkuutta, ei vakavaraisuuden tasoa.

Kuva 7: Vakavaraisuuden muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 5: Odotukset vakavaraisuuden muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana **/

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	24	57	19	6
Teollisuus	26	59	15	11
Rakentaminen	23	55	22	2
Kauppa	22	58	20	3
Palvelut	25	57	18	7

** / Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.5 INVESTOINNIT

Pk-yritykset arvioivat vähentävänsä investointejaan merkittävästi lähiaikoina. Pitkään jatkuneen epävarmuuden ja heikon suhdanteen seurauksena kaikilla päätoimialoilla on enemmän investointejaan vähentäviä yrityksiä kuin niitä, joissa investointien odotetaan lisääntyvän.

Pk-yritysten investointiodotukset heikkenivät ensimmäisen kerran sitten kevään 2024 barometrin, kun saldoluku laski yhdellä yksiköllä arvoon -12. Viimeksi investointiodotusten saldoluku on ollut positiivinen vuonna 2018. Investointiodotusten pidempään jatkunut heikko kehitys on yhteydessä poikkeuksellisen suureen epävarmuuteen koskien kysynnän kehitystä, kauppa- ja geopolitiittisten riskien kasvua sekä muita toimintaympäristöön liittyviä tekijöitä, kuten rahoituksen saatavuutta.

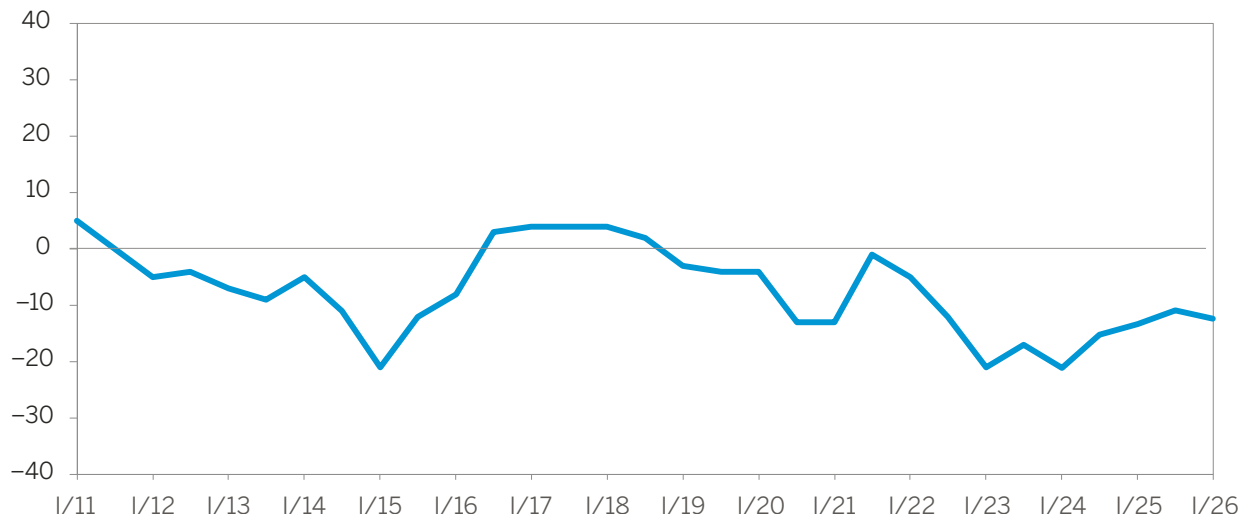
Myös korkojen vaihtelulla on suora vaikutus pk-yritysten investointeihin ja investointiaikeisiin. Kun asiaa viimeisimmäksi kysyttiin syksyn 2025 barometrissa, lähes joka viides yritys piti rahoituksen hintaa keskeisenä syynä sille, ettei aio lisätä investointe-

jaan. Vastaus oli erityisen yleinen teollisuuden yrityksissä, joista joka neljäs ilmoitti sen syyksi olla lisäämättä investointeja.

Heikoimmat odotukset investointien lähiajan kehityksestä ovat rakentamisessa ja kaupassa, joissa saldoluku saa arvot -21 ja -18. Edelliseen barometriin verrattuna rakentamisen investointien saldoluku laski neljällä ja kaupan alan nousi yhdellä yksiköllä. Teollisuudessa ja palveluissa saldoluvut laskivat syksyn 2025 barometriin verrattuna seitsemällä ja yhdellä yksiköllä, toimialojen päättyessä saldolukuihin miinus kolme ja miinus kymmenen.

E erityisen huolestuttava signaali pk-yritysten investointiodotuksissa on vuoden 2025 aikana tapahtunut voimakkaasti kasvuhakuisten yritysten saldoluvun lasku. Voimakkaasti kasvuhakuisten pk-yritysten saldoluku saa arvon 33, kun keväällä 2025 se oli 49. Kasvuhakuisten pk-yritysten investointiaikeet ovat vielä kohtuullisella tasolla, mutta lasku vuodentakaisesta on huomattava.

Kuva 8: Investointien arvon muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 6: Odotukset investointien arvon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana **/

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	15	57	27	-12
Teollisuus	19	59	22	-3
Rakentaminen	13	54	33	-21
Kauppa	12	57	31	-18
Palvelut	16	58	26	-10

** / Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.6 INNOVAATIOT SEKÄ TUOTANNON JA TUOTTEIDEN KEHITYS

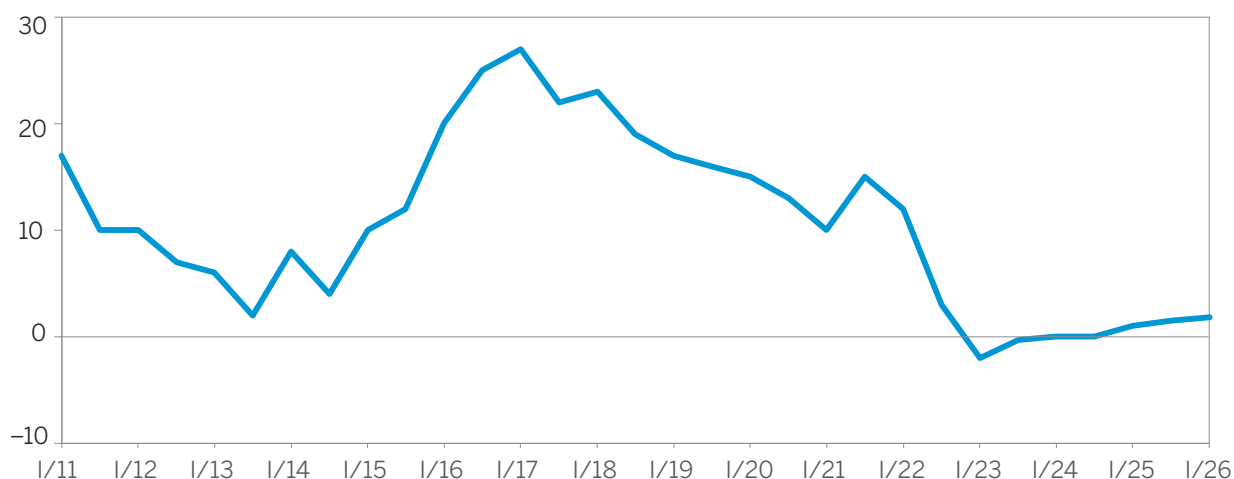
Innovaatiot sekä tuotannon ja tuotteiden kehitys ovat välttämätön osa yritysten uudistumista ja kasvua. Jo yli kaksi vuotta nollan tuntumassa pysytellyt innovointi- ja tuotekehitysaikojen saldoluku ei tue kasvun edellytysten laajapohjaista vahvistumista lähiaikoina. Yritysten tiukka talous on viime vuosina vähentänyt mahdollisuuksia aktiiviseen innovointiin ja tuotekehitykseen. Tämän seurauksena yrityksiin tulee jatkossa muodostumaan painetta toiminnan kehittämiseen.

Vaikka yritysten tulevaisuudennäkymät ovat tällä hetkellä tavallista epävarmemmat, ylivoimaisesti

suurin osa yrityksistä, 63 prosenttia, on pitämässä innovaatioiden sekä tuotannon ja tuotteiden kehitystyön määrän ennallaan. Viidenes pk-yrityksistä aikoo kasvattaa panostuksiaan innovaatioihin ja tuotekehitykseen seuraavan 12 kuukauden aikana. Hieman alle viidenes pk-yrityksistä odottaa kehityksen vähenevän.

Innovointi- ja tuotekehitysnäkymät vaihtelevat merkittävästi toimialoittain. Eniten panostuksia aiotaan lisätä teollisuudessa ja palveluissa, joissa 24 ja 23 prosenttia pk-yrityksistä odottaa innovaatioiden sekä tuotannon ja tuotteiden kehityksen kasvavan.

Kuva 9: Innovaatioiden, tuotannon ja tuotteiden kehityksen muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 7: Odotukset innovaatioiden, tuotannon ja tuotteiden kehityksen muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana **/

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	20	63	18	2
Teollisuus	24	64	12	13
Rakentaminen	10	66	24	-14
Kauppa	16	61	23	-7
Palvelut	23	62	16	7

** / Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.7 HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Vaikeasta taloustilanteesta huolimatta pk-yritykset pyrkivät pitämään kiinni osaavasta työvoimastaan. Barometrin tulokset tukevat tätä: selvä enemmistö pk-yrityksistä haluaa edelleen säilyttää nykyisen henkilöstömääränsä.

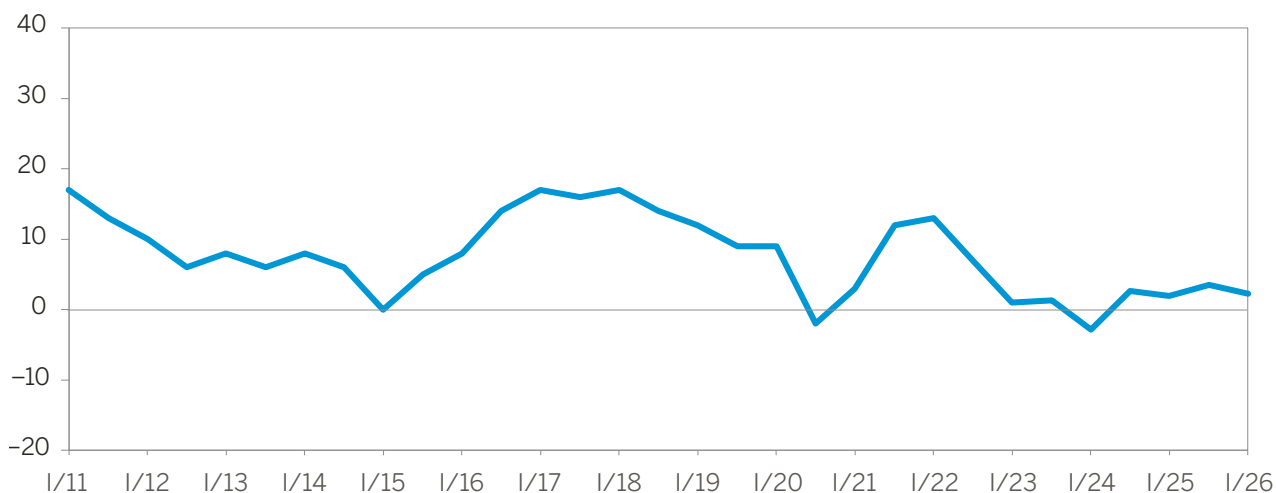
Talouden näkymät ovat edelleen epävarmat. Pitkään heikkona pysyneen kulutuskysynnän sekä lisääntyneen kauppa- ja geopolitiittisen epävakauksen negatiiviset vaikutukset ovat huomattavat. Pk-yritysten henkilöstöodotukset ovat siitä huolimatta pysyneet niukasti positiivisina syksyn 2024 barometrista lähtien.

Pk-yrityksistä 14 prosenttia aikoo lisätä henkilöstön määrää seuraavan vuoden aikana. Sen sijaan 12 prosenttia yrityksistä odottaa henkilöstönsä määrän vähentyvän. Odotusten saldoluksi saadaan kaksi, joka on yhden yksikön syksyn 2025 barometria matalampi. Edelleenkin suuri enemmistö, eli 74 prosenttia pk-yrityksistä, aikoo säilyttää nykyisen henkilöstömääränsä.

Vain teollisuuden yritysten henkilöstömäärän muutosodotuksissa on nähtävissä lievää nousua viime syksystä: toimialan saldoluku nousi arvosta yhdeksän arvoon 12. Kaupan ja palveluiden saldolut laskivat kahdella yksiköllä ja päättyivät arvoihin miinus neljä ja kolme. Rakentamisen saldoluku saa arvon nolla laskettuaan syksyn barometrista yhdellä yksiköllä.

Kokoluokittain tarkasteltuna positiivisimmat työllisyysnäkymät vähintään 50 henkilön pk-yrityksissä: 35 prosenttia kyseisen kokoluokan yrityksistä arvioi henkilöstönsä määrän kasvavan seuraavan vuoden aikana, ja 21 prosenttia odottaa sen pienenevän. 5–9 hengen yrityksistä 16 prosenttia ja 10–19 hengen yrityksistä 27 prosenttia suunnittelee kasvattavansa henkilöstönsä määrää, kun 18 ja 16 prosenttia odottaa henkilöstönsä määrän pienenevän. 20–49 hengen yrityksistä 28 prosenttia odottaa henkilöstönsä määrän kasvavan ja 19 prosenttia odottaa sen pienenevän.

Kuva 10: Henkilöstön määrän muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 8: Odotukset henkilöstön määrän muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana **/

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	14	74	12	2
Teollisuus	22	67	11	12
Rakentaminen	14	71	15	0
Kauppa	10	77	13	-4
Palvelut	14	75	11	3

** / Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.8 VIENTI JA LIIKETOIMINTA ULKOMAILLA

Ulkomaankaupan odotuksista kysyttiin yrityksiltä, jotka harjoittavat vientiä tai tuontia. Vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla harjoittavia pk-yrityksiä on 22 prosenttia barometrin vastaajista. Osuus on laskenut hieman edellisestä barometrasta. Vientiä harjoittavista yrityksistä hieman yli viidenneksellä vienti muodostaa pääosan yrityksen liiketoiminnasta.

Suora vienti on yleisin kansainvälistymisen muoto: niistä yrityksistä, joilla on vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla, 44 prosentilla on suoraa tavaroiden vientiä ja 44 prosentilla suoraa palveluiden vientiä. Huomionarvoista on erityisesti viime vuosien palveluviennin lisääntyminen. Kun samaan aikaan suoraa tavaroiden vientiä harjoittavien yritysten osuus on laskenut, palveluiden vienti on jo yhtä yleistä kuin tavaroiden vienti.

Vientiä harjoitetaan eniten teollisuuden sekä kaupan aloilla ja vähiten rakentamisessa. Teollisuudessa hieman alle puolet yrityksistä toimii kansainvälisen kaupan piirissä, kun taas rakentamisessa osuus on vain kahdeksan prosenttia. Palveluiden ja kaupan toimialalla osuudet ovat 21 ja 26 prosenttia. Toimialat ovat luonteeltaan hyvin erilaisia, ja rakentaminen luonnollisesti keskittyy vahvimmin kotimaahan.

Kansainvälisyys vaihtelee merkittävästi yrityskoon suhteen: yrityksissä, joissa työskentelee vähin-

tään 50 henkilöä, noin 46 prosentilla on vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla. 1–4 henkilöä työllistävässä yrityksissä vastaava osuus on 19 prosenttia. Odotetusti kansainvälistymisessä löytyy suuria eroja myös kasvuhakuisuuden suhteen. Voimakkaasti kasvuhakuisista yrityksistä hieman yli puolet toimii kansainvälisillä markkinoilla, kun taas niistä yrityksistä, joilla ei ole kasvutavoitetta, yhdellätoista prosentilla on vientiä tai muuta kansainvälistä toimintaa.

Vientiodotuksissa ja viennin määrässä muutokset ovat usein nopeita ja jyrkkiä. Venäjän hyökkäys Ukrainaan näkyi selvästi pk-yritysten odotuksissa viennin arvon muutoksesta syksyn 2022 ja kevään 2023 barometreissa, erityisesti rakentamisen alalla. Sen jälkeen monet vientiyritykset ovat löytäneet uusia kohdemaita Venäjän viennin loputtua.

Vuoden 2025 aikana vientiodotuksia painoivat Yhdysvaltojen asettamat tullit sekä maan tullipolitiikasta johtuva kauppasuhteiden kiristyminen. Merkittävästä epävarmuudesta huolimatta vientiä harjoittavista pk-yrityksistä 37 prosenttia odottaa viennin arvon kasvavan seuraavan vuoden aikana, ja viennin arvon muutosodotuksia kuvaava saldoluku saa arvon 24. Saldoluku on neljä yksikköä korkeampi kuin syksyllä 2025.

Taulukko 9: Yritysten liiketoiminta ulkomailla, % pk-yrityksistä

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla	22	45	8	26	21

Taulukko 10: Viennin tai liiketoiminnan muodot yrityksillä, joilla on vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla, % */

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Suoraa tavaroiden vientiä	44	92	29	73	21
Suoraa palveluiden vientiä	44	22	30	17	61
Lisensointi- tai franchising-toimintaa	6	4	0	3	8
Palkka- tai sopimusvalmistusta	6	6	4	12	4
Ulkomainen yhteis-yritys tai tytäryritys	10	6	3	15	10
Muu	15	3	42	11	18

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

Taulukko 11: Vientiä harjoittavien yritysten odotukset viennin arvon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana **/

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	37	50	13	24
Teollisuus	41	55	4	37
Rakentaminen	38	49	14	24
Kauppa	40	44	16	24
Palvelut	35	51	14	21

** / Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.9 TUONTI

Suoraa tuontia harjoittaa 17 prosenttia pk-yrityksistä. Osuus on jonkin verran matalampi kuin viennissä, vaikka merkittävä osa kaupan pk-yrityksistä hankkii myytävät tuotteensa itse ulkomailta. Viimeksi kuluneen vuoden aikana tilanne tuontikaupassa on pysynyt suurin piirtein muuttumattomana, joskin tuloksissa näkyy jonkin verran toimialakohtaista vaihtelua. Tuontiyritysten näkymät tuonnin kehityksestä ovat perinteiseen tapaan keskimäärin hieman varovaisempia kuin vientiyritysten odotukset viennin kehityksestä.

Tuonnin arvon muutosodotusten saldoluku on noussut selvästi syksyn 2025 barometrista. Saldoluku saa arvon 20, kun tuonnin kasvua odottaa 33 prosenttia ja supistumista vain 13 prosenttia tuontiyrityksistä. Positiivista on huomata, että kaupan alalla poikkeuksellisen vaikeassa tilanteessa 40 prosenttia pk-yrityksistä uskoo tuonnin lähtevän kasvuun. Kaupan alan tuontinäkymät ovat myös parantuneet syksyyn 2025 verrattuna.

Taulukko 12: Tuontiyritysten osuus, % pk-yrityksistä

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Suoraa tuontia	17	40	5	48	9

Taulukko 13: Tuontiyritysten odotukset tuonnin arvon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana **/

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	33	53	13	20
Teollisuus	28	66	5	23
Rakentaminen	24	49	28	-4
Kauppa	40	48	13	27
Palvelut	28	55	17	11

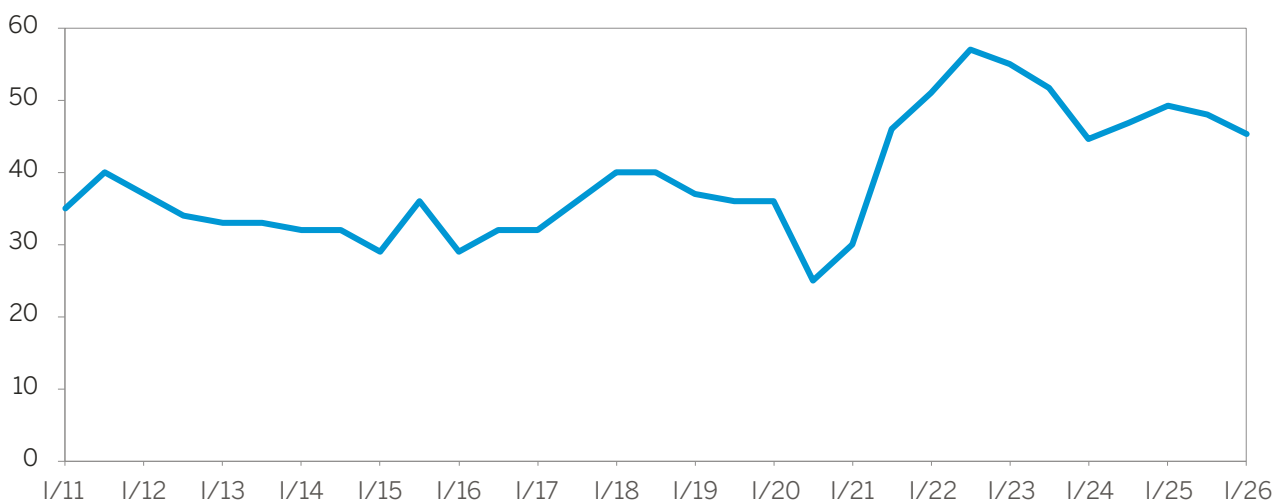
** / Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.10 TUOTANTOKUSTANNUKSET

Tuotantokustannusten lasku on pk-yrityksissä harvinaista, ja nytkin odotusten saldoluku pysyy korkeana. Samoin erot toimialojen välillä ovat yleensä suhteellisen pieniä. Kokoluokittain tarkasteltuna selvästi pienin saldoluku on alle viiden hengen yritysten ryhmässä. Näillä yrityksillä kustannukset ovat muita yrityksiä tiukemmin yhteydessä yrittäjän omaan palkkaan. Vähintään viisi henkeä työllistävistä ja sitä suuremmista pk-yrityksistä 63–77 prosenttia arvioi tuotantokustannustensa kohoavan.

Kustannusten nousuodotukset ovat olleet jo useamman vuoden selvästi koholla 2010-luvun keskimääräiseen tasoon verrattuna. Haastavaksi nykytilanteen tekee se, että tuotantokustannusten arvioidaan olevan samaa tasoa ja kasvavan jopa nopeammin kuin vahvan talouskehityksen oloissa. Nyt kustannusten nousuun joudutaan sopeutumaan epävarmoissa olosuhteissa.

Kuva 11: Tuotantokustannusten muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 14: Odotukset tuotantokustannusten muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana **/

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	59	38	3	56
Teollisuus	60	38	1	59
Rakentaminen	64	33	3	62
Kauppa	63	35	2	60
Palvelut	56	41	3	53

** / Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.11 INFLAATIO-ODOTUKSET

Pk-yritysten hintaodotuksissa näkyy pk-yritysten omien tuotteiden ja palvelujen hinnoitteluvaran kasvun hidastuminen. Lopputuotteiden ja palveluiden hintojen arvioidaan siis edelleen nousevan, mutta aiempaa hitaammin. Yritysten myymien lopputuotteiden hintojen arvioidaan seuraavien 12 kuukauden aikana nousevan 2,3 prosenttia.

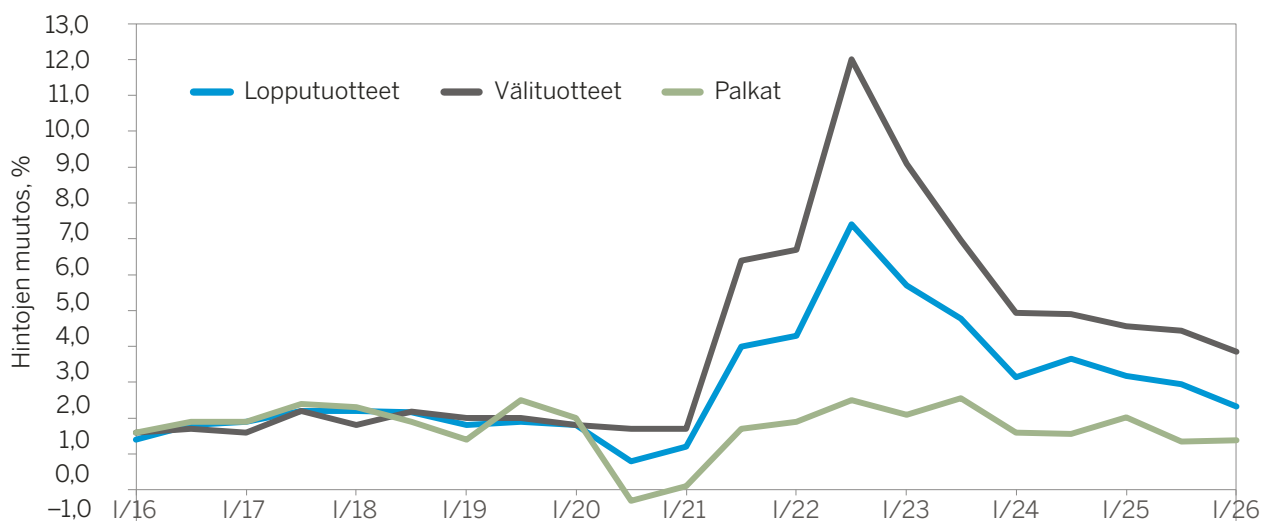
Myös välituotteiden hintojen nousun odotetaan hieman hidastuvan syksyyn sekä vuodentakaiseen verrattuna. Yritysten hinnoitteluvaran nousutahti ei silti riitä kompensoimaan sitä, että välituotteiden hintojen odotetaan edelleen nousevan yli puolitoista kertaa nopeammin kuin lopputuotehintojen.

Palkkojen nousuodotukset pysyivät ennallaan syksyn 2025 barometrissa. On kuitenkin hyvä huo-

mioida, että palkat reagoivat normaalisti hintoihin ja suhdanteisiin pitkäköllä viiveellä.

Toimialakohtaiset erot inflaatio-odotuksissa ovat pääosin pienehköjä. Poikkeuksena on rakentaminen, jossa palkkojen odotetaan nousevan vain 0,4 prosenttia ja teollisuus, jossa palkkojen odotetaan nousevan 2,6 prosenttia. Teollisuutta lukuun ottamatta kaikilla päätoimialoilla ensisijaisena haasteena on edelleen välituotteiden merkittävästi lopputuotteita nopeampi hintojen nousu. Jatkuessaan hinnoitteluvaran kasvun ylittävä välituotteiden hintojen kasvu heikentää yritysten toimintaedellytyksiä. Palkkojen nousupaine on toistaiseksi tasoittunut noin 1–2 prosentin välille.

Kuva 12: Inflaatio-odotukset, hintojen muutos-%

Taulukko 15: Odotukset hintojen muutoksen tasosta seuraavan 12 kuukauden aikana, %

	Lopputuotteet	Välituotteet	Palkat
Kaikki yritykset	2,3	3,9	1,4
Teollisuus	3,2	3,4	2,6
Rakentaminen	1,8	4,4	0,4
Kauppa	2,3	3,9	1,0
Palvelut	2,4	3,8	1,6

4. Pk-yritysten kehittyminen ja kansainvälistyminen

4.1 KASVU

Kestävän talouskasvun, työllisyyden ja kansantalouden tuottavuuskehityksen peruspilarina toimii yksityisen sektorin kyky ja mahdollisuudet kehittyä ja toimia tehokkaasti. Yritysten toimintamahdollisuuksien tai kilpailun rajoitukset voivat vaikuttaa kielteisesti kansantalouden kasvupotentiaaliin ja työllisyyteen. Vastaavasti panostukset yritysten kasvun tukemiseen voivat parantaa työllisyyttä ja lieventää julkisen talouden haasteita.

Kasvuyritysten rooli on tärkeä, sillä ne kehittävät omaa liiketoimintaansa, osaamistaan ja uutta teknologiaa sekä hyödyntävät jo olemassa olevaa teknologiaa ja siten toimivat kasvun moottoreina ja myös kirittäjinä muille yrityksille. Innovatiivisten kasvuyritysten toiminnasta seuraa positiivisia ulkoisvaikutuksia koko yhteiskunnalle. Yritysten kasvuhakuisuus on siis yhteydessä investointihalukkuuteen, ja osaajien saatavuus on edellytys investoinneille. Toisaalta investointihalukkuus on yksi henkilöstömäärän kasvattamisen taustasyistä.

Kasvavat yritykset luovat työpaikkoja ja investoivat keskimäärin muita yrityksiä enemmän. Usein kasvu liittyy myös yritysten haluun ja tarpeeseen kansainvälistyä. Kansainvälisillä markkinoilla oman markkina-aseman säilyttäminen voi suuren kilpai-

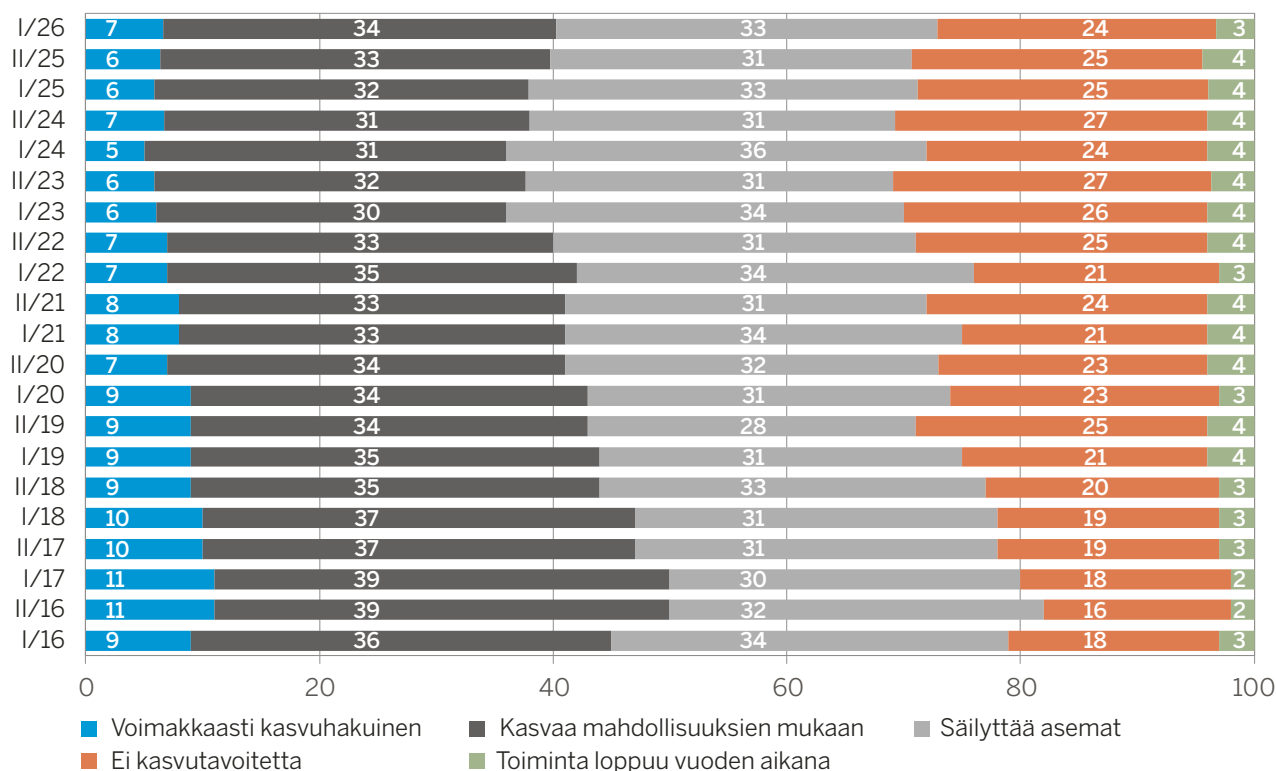
lun määrän takia vaatia merkittävämpiä panostuksia yritystoiminnan kehittämiseen. Tämän yritysjoukon kasvu- ja kansainvälistymispanostukset lisäävät työllisyyttä, palkkatuloja ja yritysvoittoja vahvistaen yhteiskunnan rahoitus pohjaa.

Positiivista on se, että viime vuosien kriisit eivät ole merkittävästi tukahduttaneet yritysten kasvuhaluja. Hieman yli 40 prosenttia pk-yrityksistä on voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvuhakuista, ja kasvuhakuisten pk-yritysten osuus on kääntynyt kasvuun. Kasvuhakuisten pk-yritysten osuus on kuitenkin huomattavasti pitkän aikavälin keskiarvoa matalampi: vielä vuoden 2017 keväällä voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvuhakuisten yritysten osuus oli 50 prosenttia.

Kasvua tavoittelemattomien yritysten osuus on laskenut vuoden takaisesta yhdellä prosenttiyksiköllä päättyen 24 prosenttiin. Vuonna 2017 vastaava osuus oli vain 18 prosenttia. On selvää, että kasvuhakuisten pk-yritysten osuus on saatava kasvuun, ja siinä yritysten toimintaympäristön vahvistaminen ja liiketoiminnan uudistaminen ovat välttämättömiä.

Kaikki yritykset eivät luonnollisesti joka hetki pysty tai pyri kasvamaan. Joskus oman markkinaosuuden säilyttäminen voi olla järkevä strategia ja

Kuva 13: Kasvuhakuisuuden kehitys, % pk-yrityksistä

joskus on aika jopa supistaa toimintaa ja suunnata katse uuden luomiseen. Edelleen kolmannes pk-yrityksistä aikoo säilyttää nykyisen asemansa eli pyrkii pysymään keskimääräisen kasvun tahdissa.

Toiminnan lopettamista harkitsevien pk-yritysten määrä on pysynyt pitkään vakaana. Ensiarvoisen tärkeää on kaikin mahdollisin keinoin yrittää vauhdittaa omistajanvaihdoksia ja yrityskauppoja, jotta elinvoimaisten yritysten jatko saadaan varmistettua.

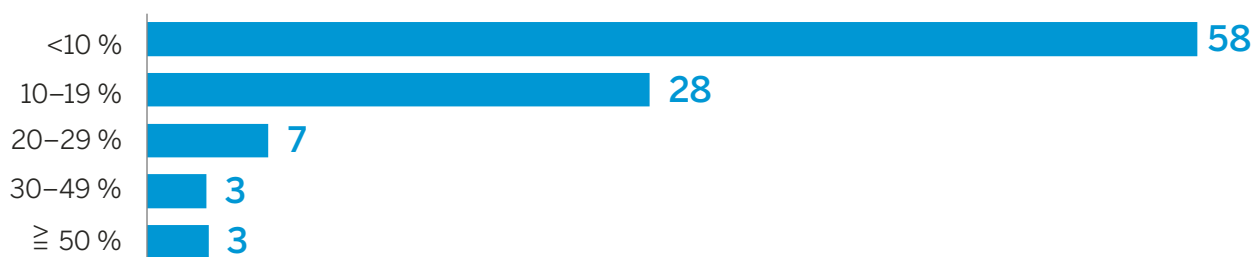
Toimialoittain katsottaessa korkein kasvuhakuisten yritysten osuus on teollisuudessa: 46 prosenttia teollisuusyrityksistä on kasvuhakuisia tai voimakkaasti kasvuhakuisia. Teollisuuden toimiala kohtaa kansainvälistä kilpailua useammin ja siten kasvuhakuisuus on elinehto markkinoilla pärjäämisessä. Teollisuuden kasvuhakuisten pk-yritysten osuus nousi kolmella prosenttiyksiköllä kevään

2025 barometrista, mutta laski neljällä prosenttiyksiköllä syksyn 2025 barometrista.

Kasvua tai voimakkaasti kasvua hakevien yritysten osuus rakentamisen toimialalla on vain 33 prosenttia, mikä johtuu alan pitkään kestäneestä vaikeasta suhdannetilanteesta. Kaupan toimialalla kasvuhakuisia tai voimakkaasti kasvuhakuisia on 43 prosenttia ja palveluissa 41 prosenttia pk-yrityksistä.

Kasvua hakevien yritysten määrä korreloi selvästi yrityksen henkilöstön määrän kanssa. Mitä suurempi yritys, sitä todennäköisemmin se tavoittelee kasvua. Samoin nuoremmat yritykset ovat odotetusti keskimäärin vanhoja yrityksiä useammin kasvuhakuisia. Vuoden 2019 jälkeen perustetuista pk-yrityksistä 41 prosenttia on mahdollisuuksien mukaan kasvuhakuisia ja 14 prosenttia voimakkaasti kasvuhakuisia.

Kuva 14: Liikevaihdon kasvutavoite kyselyä edeltävänä vuonna, %

Taulukko 16: Yritysten kasvuhakuisuus, %

	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitetta	Toimintansa lopettava
Kaikki yritykset	7	34	33	24	3
Toimialoittain					
Teollisuus	9	37	37	14	2
Rakentaminen	4	29	31	32	4
Kauppa	5	37	39	16	3
Palvelut	7	33	30	25	3
Kokoluokittain					
alle 5 henkilöä	4	28	30	33	5
5–9 henkilöä	7	36	40	16	1
10–19 henkilöä	9	48	37	6	0
20–49 henkilöä	16	48	28	8	1
yli 50 henkilöä	19	56	23	2	0
Perustamisvuoden mukaan					
ennen 1990	5	31	38	21	4
1990–1999	4	28	34	30	4
2000–2009	4	32	34	27	3
2010–2019	7	37	30	24	3
2019 jälkeen	14	41	26	17	3

4.2 UUSIUTUMINEN

Yleisen taloustilanteen odotettu käänne on viivästynyt, kun rakentamisen alan vaikeudet ovat jatkuneet ja yksityinen kulutus elpynyt odotettua hitaammin. Vuosien 2024 ja 2025 aikana inflaatio hidastui ja korkotaso laski. Kuluttajien luottamus on sen sijaan ollut edelleen alamaissa, mikä on osaltaan heikentänyt suhdannetilannetta. Osan yrityksistä matalasuhdanne pakottaa uusiutumaan, osalle se on mahdollisuus toteuttaa muutenkin suunnitteilla olleita uudistuksia.

Pk-yrityksistä 27 prosenttia on ottanut käyttöön uutta teknologiaa viimeisen vuoden aikana, mikä on kahdeksan prosenttiyksikköä enemmän kuin syksyn 2025 pk-barometrissa. Kasvua selittää suurelta osin generatiivisen tekoälyn nopea yleistyminen. Investointeja koneisiin, laitteisiin tai tietotekniikkaan tehtiin 71 prosentissa yrityksistä.

Nopea teknologinen kehitys ja haastava taloudellinen ympäristö korostavat myös tarvetta organisoida työtä uudella tavalla yrityksen sisällä. Tällaisiin toimiin on ryhdytty 48 prosentissa pk-yrityksistä, mikä on kahdeksan prosenttiyksikköä enemmän kuin syksyllä 2025. Uudistumishalukkuus ilme-

nee myös siinä, että lähes kolmannes pk-yrityksistä on tuonut markkinoille uusia tuotteita tai palveluita.

Hieman yli puolet pk-yrityksistä on kouluttanut olemassa olevaa henkilöstöään. Nopeasti kehittyvässä maailmassa osaava henkilöstö on avainasemassa yritysten menestyksen kannalta. Sen sijaan uusiutumistoimena uuden henkilöstön palkkaaminen on tasoittunut uudelle, aiempaa vähäisemmälle tasolle. Keväästä 2024 asti uutta henkilöstöä uusiutumistoimena palkkaavien pk-yritysten osuus on ollut 35 prosenttia, kun syksyllä 2023 se oli 37 prosenttia ja vielä 2023 keväällä 40 prosenttia.

Uudet ideat ja innovaatiot syntyvät tyypillisesti erilaisissa verkostoissa. Keskeistä on osaaminen, joka liittyy toimintaympäristöihin, nopeisiin päätöksiin, markkinointiin ja myyntiin. Laajentuminen uusille markkinoille ja uusien liiketoimintamallien käyttöönotto on edellytys verkostojen laajentamiselle ja uusiin toimintaympäristöihin tutustumiselle. Noin 16 prosenttia yrityksistä on ottanut käyttöön uusia liiketoimintamalleja, ja osuus on noussut hieman syksyn 2025 barometrissa.

Taulukko 17: Yritysten tekemät uusiutumistoimet, %, */

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Investoinnit (esim. koneisiin, laitteisiin tai tietotekniikkaan)	71	76	72	70	71
Uuden henkilöstön palkkaaminen	35	44	33	37	34
Henkilöstön koulutus	55	49	49	51	58
Työn organisointi uudella tavalla	48	58	35	49	50
Uusien tuotteiden tai palveluiden lanseeraaminen	32	45	13	42	33
Laajentuminen uusille markkinoille	19	25	19	20	18
Uusien teknologioiden käyttöönotto	27	27	15	22	31
Uusien liiketoimintamallien käyttöönotto	16	15	12	17	17
Toiminnan laajentaminen uusille toimialoille	13	13	16	11	12
Vähennetty riippuvuutta kansainvälisistä tuotantoketjuista	2	4	2	3	2

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

4.3 KANSAINVÄLISTYMINEN

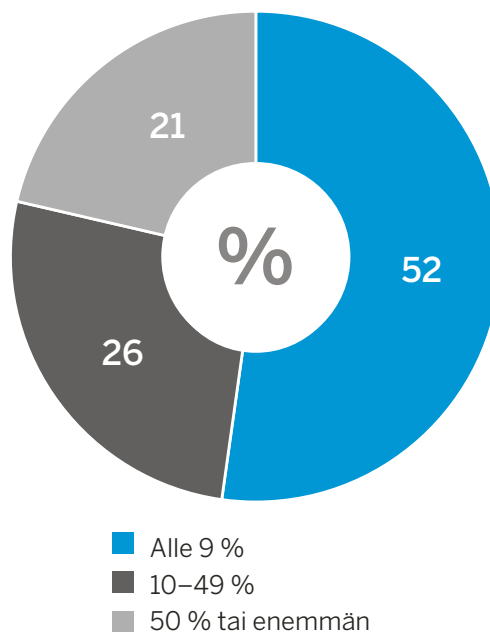
Kansainvälisyys on usealle pk-yritykselle avain menestykseen. Yhä useammalle yritykselle se on myös välttämätön väylä selviytymiselle. Suomen kotimarkkinat ovat suhteellisen rajalliset, joten kasvua on haettava ulkomailta. Kansainvälisille markkinoille lähteminen ja siellä menestyminen on erittäin suuri ponnistus pk-yritykselle. Kansainvälisessä kilpailussa pärjäävät yritykset ovat keskimääräistä tuottavampia ja kasvavat nopeammin.

Suoraa vientiä harjoittavista yrityksistä hieman yli viidenneksellä viennin kokonaisosuus liikevaihdosta on vähintään 50 prosenttia, ja vientitoiminta on siten yrityksen ensisijainen liikevaihdon lähde. Hieman yli puolella kansainvälistyneistä yrityksistä viennin osuus liikevaihdosta jää alle kymmenen prosenttiin ja hieman yli neljänneksellä viennin osuus kokonaisliikevaihdosta sijoittuu välille 10–49 prosenttia. Vaikka yritysten viennin osuus liikevaihdosta jäisikin pieneksi, niin vientitoiminnan vaikutus on todennäköisesti näillekin yrityksille liikevaihto-osuuttaan merkittävämpi. Erityisesti näin on, jos talouden kehitys vientialueella on positiivisempaa kuin kotimaisella päämarkkina-alueella.

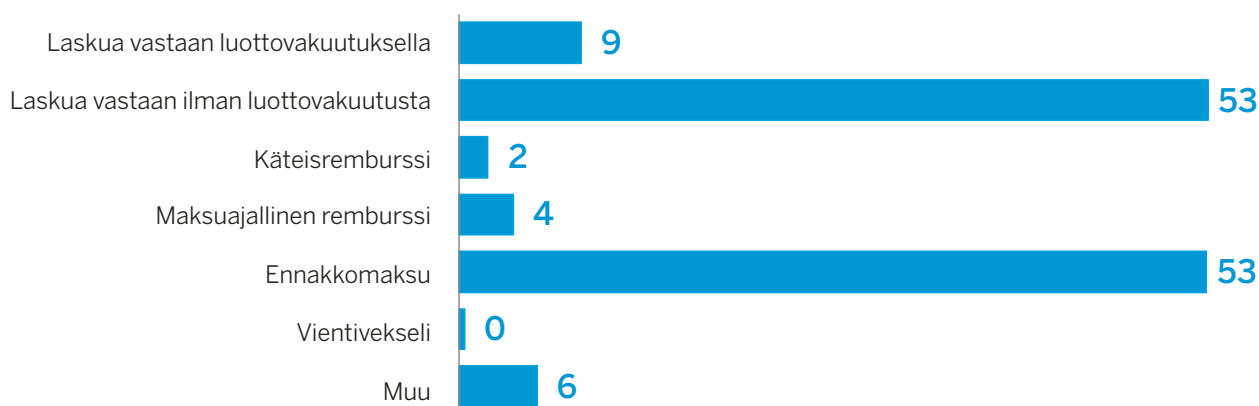
Pk-yritykset vievät tuotteitaan tai palveluitaan yleisesti ennakkomaksua vastaan. Näin tekee 53 prosenttia yrityksistä, joka on kolme prosenttiyksikköä vähemmän kuin syksyllä 2025. Samoin 53

prosenttia pk-yrityksistä ilmoittaa toimivansa laskua vastaan ilman luottovakuutusta. Yritysten käytännöt voivat luonnollisesti vaihdella riippuen vastapuolesta ja kohdemaasta.

Kuva 15: Viennin osuus kokonaisliikevaihdosta, %

Kuva 16: Vientikaupan rahoitusinstrumenttien käyttö, %

* / Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

5. Toimintaympäristö

5.1 PK-YRITYSTEN RAHOITUS

Hitaasti kasvuun lähtenyt talous yhdistettynä kotimaisen kulutuksen vaimeaan kehitykseen heikentää monen pk-yrityksen taloudellista tilaa. Tämä osaltaan heikentää yritysten luottokelpoisuutta. Nämä seikat yhdistettynä pankkitoiminnan tiukentuneeseen sääntelyyn ja de-risking-ilmioon näkyvät pk-yritysten ulkoisen rahoituksen käytössä: barometrin mukaan selvästi alle puolella pk-yrityksistä on lainaa pankista tai muusta rahoituslaitoksesta. Suhteessa syksyn barometriin ulkoisen rahoituksen käyttö on lievästi laskenut. Lainaa pankista tai muusta rahoituslaitoksesta omaavien pk-yritysten osuus on kuitenkin kokonaisuudessaan muuttunut viime vuosien aikana hyvin vähän.

Yksi Suomen pankkisektorin erityispiirteitä on sen keskittyneisyys. Tämä piirre näkyy luonnollisesti myös pk-yritysten rahoituspalvelujen saannissa.

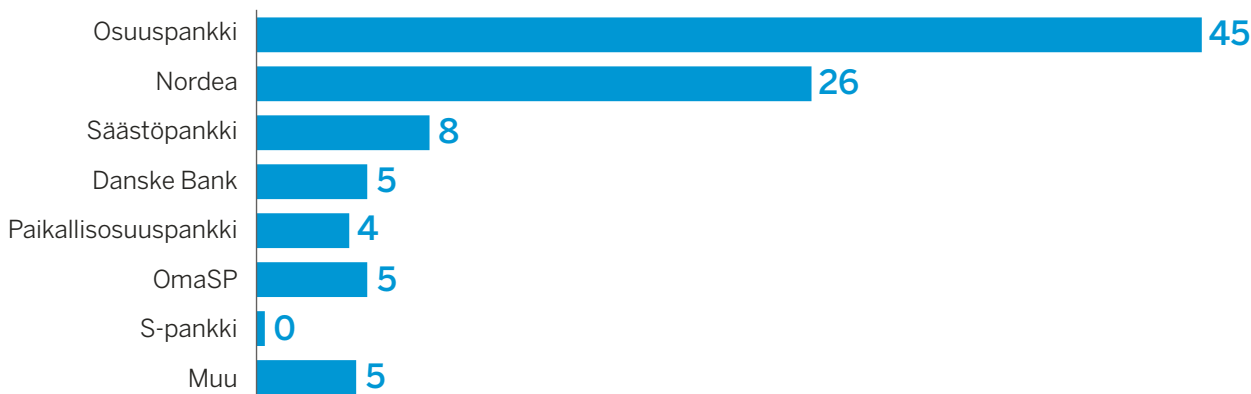
Kaksi suurinta toimijaa vastasivat tämän barometrin mukaan 71 prosentista pk-yritysten palveluista yrityksen pääpankkina. Markkinoiden keskittyneisyydellä on suuri vaikutus esimerkiksi siihen, miten pk-yritykset kykenevät kilpailuttamaan rahoitustaan. Sektorin keskittyneisyyden lisäksi myös yksittäisen pankin palvelut keskittyvät yhä harvempiin toimipisteisiin. Tämä asettaa osaltaan haasteita pk-yritysten pankki- ja rahoituspalvelujen saatavuudelle.

Rahoituksen saatavuus näyttäisi lievästi parantuneen viime syksyn tasolta. Viimeisen 12 kuukauden aikana rahoitusta ottaneiden määrä on kasvanut hieman edellisestä barometrissa. Pk-yrityksistä 22 prosenttia raportoi ottaneensa viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana ulkoista rahoitusta. Kasvua syksystä on kaksi prosenttiyksikköä.

Taulukko 18: Ulkoisen rahoituksen yleisyys, %

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
On lainaa	41	50	46	45	38
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5–9 henkilöä	10–19 henkilöä	20–49 henkilöä	yli 50 henkilöä
On lainaa	33	49	49	60	74

Kuva 17: Yrityksen pääpankki, %

Tällä kierroksella kahdeksan prosenttia pk-yrityksistä kertoi, että ei ole hakenut rahoitusta viimeisen 12 kuukauden aikana, vaikka sille olisi ollut tarvetta. Luku on laskenut kahdella prosenttiyksiköllä syksystä, mutta sen voidaan katsoa edelleen olevan kohtuullisen korkealla tasolla. Samaan aikaan on hyvä huomata, että rahoitusta hakeneista yrityksistä vain viisi prosenttia kertoi saaneensa kielteisen rahoituspäätöksen. Vaikuttaa siltä, että osa rahoitusta tarvitsevista pk-yrityksistä ei hae rahoitusta. Syynä hakemattomuuteen ovat ensisijaisesti kireät vakuusvaatimukset, rahoituksen huono yleinen saatavuus ja rahan korkea hinta.

Pankkien yrityslainoja koskeva luottopolitiikka on kiristynyt edelleen. Pk-yrityksistä 72 prosenttia katsoo rahoittajien muuttaneen luottopolitiikkaa kiristävään suuntaan. Merkittävimmät syyt rahoitus-

tusolojen kiristymiseen ovat kiristyneet vakuusvaatimukset, ja 2010-luvun tasoa korkeammaksi jääneet korot. Tämän lisäksi oman pääoman vaatimus on noussut.

Suurin muutos tapahtui kuitenkin rahoituksen yleisessä saatavuudessa. Pk-yrityksistä 49 prosenttia ilmoitti rahoituksen yleisen saatavuuden heikentyneen. Nousua vuoden takaiseen oli peräti kuusi prosenttiyksikköä ja kahdessa vuodessa nousua on jo 13 prosenttiyksikköä. Huolestuttavaa tilanteessa on se, että rahoittajien luottopolitiikan kiristyminen näkyy voimakkaimmin kasvuhakuisimpien yritysten kohdalla. Ulkoisen rahoituksen saatavuusongelmat välittyvät suoraan näiden pk-yritysten mahdollisuuksiin investoida, kasvaa, kansainvälistyä ja työllistää.

Taulukko 19: Ulkoisen rahoituksen hankkimisen tarve viimeisen 12 kk aikana, %

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Kyllä, ja saanut rahoitusta	22	25	22	21	21
Kyllä, mutta ei ole saanut rahoitusta	5	3	6	6	5
Kyllä, mutta jättänyt hakematta rahoitusta	8	10	9	8	8
Ei ole ollut tarvetta	65	62	62	65	67

Taulukko 20: Syyt miksi ei ole saanut tai on jättänyt hakematta rahoitusta, %

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Rahan korkea hinta	14	8	13	16	14
Kireät vakuusvaatimukset	32	45	30	42	28
Rahoituksen huono yleinen saatavuus	23	14	34	18	22
Vientisaatavien vakuuttamisen vaikeus	1	0	0	2	0
Laina-ajan lyhyys	2	0	0	2	3
Korkea oman pääoman vaatimus	11	22	12	7	11
Muu syy	17	11	11	14	22

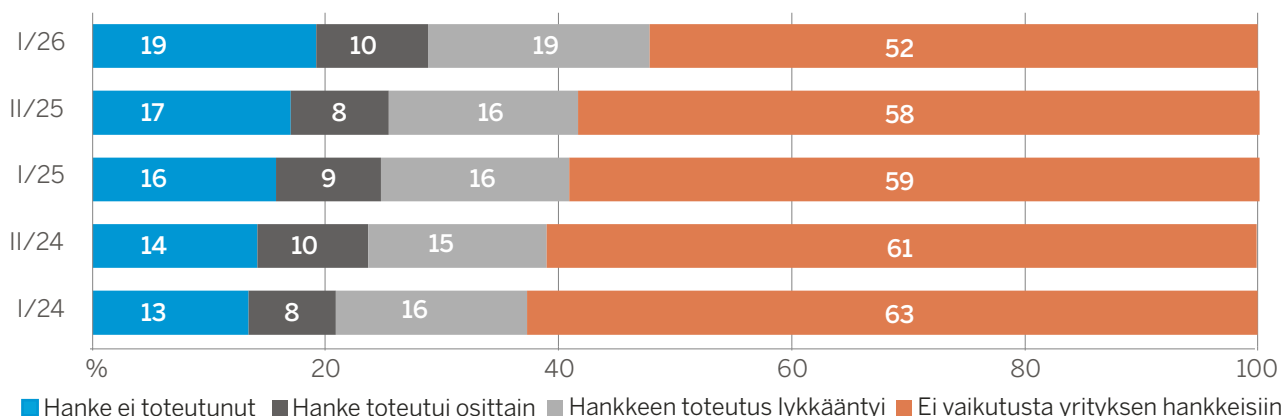
Oman pääoman merkitys rahoituksen saatavuudessa on korostunut samaan aikaan, kun talouden aktiviteetin hidas toipuminen syö edelleen monen pk-yrityksen varoja. Koska oma pääoma vaikuttaa rahoitusriskiin, on oman pääoman puutteesta tullut merkittävä este saada rahoitusta. Lisäksi yrityksen vieraan pääoman rahoitukseen saattaa liittyä rahoitusrakennetta koskevia erityisehtoja, joiden vuoksi oman pääoman muutoksilla voi olla välitön vaikutus jo olemassa olevan vieraan pääoman korkoon ja takaisinmaksuvaatimuksiin.

Rahoituksen käytössä ei ole suurta muutosta yritysten eri kokoluokissa. Osuudet ovat muuttuneet

lievästi verrattuna edelliseen Pk-yritysbarometriin. Merkittäviä muutoksia ei ole tapahtunut missään kokoluokassa, mutta aivan pienimpiä yrityksiä lukuun ottamatta rahoituksen käyttö on lievästi kasvanut. Suurimmissa, yli viidenkymmenen hengen pk-yrityksissä rahoituksen käyttö on yleisintä ja vastaavasti pienimmissä mikroyrityksissä keskimääräistä vähäisempää. Pienemmistä yrityksistä vain vajaa kuudennes on viimeisen vuoden aikana hankkinut pankki- tai muuta rahoitusta. Tämäkin osuus on kuitenkin lievästi kasvanut viime syksystä.

Pk-yritykset aikovat hakea rahoitusta seuraavien 12 kuukauden aikana saman verran kuin edellisen,

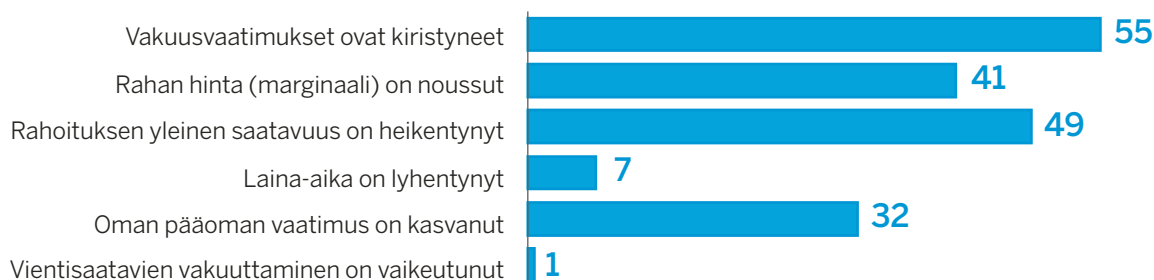
Kuva 18: Rahoituksen ehtojen ja saatavuuden vaikutus hankkeiden toteutumiseen, % yrityksistä, joilla ollut tarve hankkia rahoitusta edellisen 12 kk aikana

Kuva 19: Rahoittajien luottopolitiikan kiristyminen viimeisen 12 kuukauden aikana, %

Kuva 20: Miten luottopolitiikka on kiristynyt, %

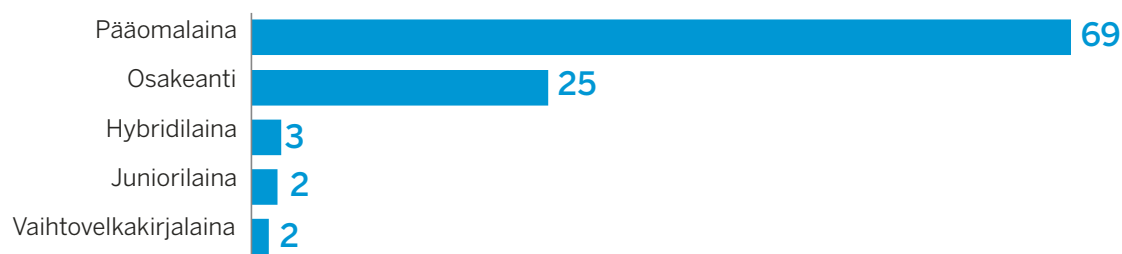
syksyllä julkaistun barometrin aikaan. Toimialoit-
tain tarkasteltuna on kuitenkin nähtävissä muutok-
sia edelliseen barometriin nähden. Merkittävimmät
muutokset nähdään teollisuudessa, jossa rahoituk-
sen tarve on laskenut selvästi. Myös rakentamisessa
ja kaupassa rahoituksen tarve on laskenut lievästi.
Sen sijaan palveluissa rahoituksen ottamisaikomuk-
set ovat säilyneet ennallaan. Kehitys ei ole kuiten-
kaan oleellisesti muuttanut toimialojen välisiä eroja.
Yleisimmin rahoitusta aiotaan perinteiseen tapaan
hakea teollisuudessa.

Yritysten kokoluokittain tarkasteltuna aiko-
muksissa hakea rahoitusta ei ole merkittäviä eroja

edelliseen barometriin verrattuna. Merkittäväm-
min on muuttunut ainoastaan suurimpien, vähin-
tään 50 henkilöä työllistävässä pk-yritysten aiko-
mukset, jotka ovat nousseet selvästi. Sen sijaan kai-
kissa muissa kokoluokissa pk-yritysten rahoitusai-
komukset ovat säilyneet lähes ennallaan. Negatii-
vissa rahoituksenottamisaikomoissa on se, että
kasvuhakuisten yritysten kiinnostus ulkoista rahoi-
tusta kohtaan on laskenut varsin selvästi. Laskua on
seitsemän prosenttiyksikköä viime syksystä.

Rahoituksen ottamisaikomusten vaimean kehi-
tyksen taustalla näkyy se, että talouskasvu on heik-
koa, epävarmuus tulevasta talouskehityksestä

Kuva 21: Oman pääoman ehtoisen rahoituksen lähteet, %

Taulukko 21: Ulkoisen rahoituksen ottamisaikomukset, %

Toimialoitain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Aikoo ottaa rahoitusta	19	25	21	18	18
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5–9 henkilöä	10–19 henkilöä	20–49 henkilöä	yli 50 henkilöä
Aikoo ottaa rahoitusta	13	24	23	32	60

Kuva 22: Ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitus, % yrityksistä, jotka aikovat ottaa rahoitusta seuraavan 12 kuukauden aikana * /

* / Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

suurta ja sen seurauksena investointiaktiivisuus alhaista. Näiltä osin näkymät ovat säilyneet lähes edellisen barometrin tasolla. Pk-yritysten taloudellisen tilanne näyttäisi parantuneen vähitellen. Tämä näkyy siinä, että rahoitusta käyttöpääomaksi hakevien yritysten osuus laskenut. Niistä pk-yrityksistä, jotka aikovat hakea rahoitusta, 18 prosenttia hakee sitä yrityksen heikosta tilanteesta johtuvaksi käyttöpääomaksi. Muutosta syksystä on 11 prosenttiyksikköä.

Kone- ja laiteinvestointeihin rahoitusta aikoo hakea 53 prosenttia ulkoisen rahoituksen lisäystä suunnittelevista. Aikomukset ovat hieman nousseet edellisen barometrin tasolta. Positiivista on havaita, että hieman aiempaa enemmän rahoitusta haetaan vientikauppoihin. Kasvuhankkeisiin rahoitusta aikoo

hakea 21 prosenttia, eli neljä prosenttiyksikön enemmän kuin edellisessä barometrissa.

Yritysrahoituksen rakenne muuttuu hyvin hitaasti. Pankkikeskeisyys on pk-yritysten rahoituksessa yleistä ja tässä barometrissa sen osuus on edelleen pysynyt korkealla tasolla. Finnvera, Business Finland ja ELY-keskukset ovat säilyttäneet asemansa pankkilainojen tärkeimpinä vaihtoehtoina.

Finnveran rooli pankkilainojen vaihtoehtona ja täydentäjänä on säilynyt aiemmalla tasolla ja joka viides rahoituksen hakua suunnittelevista kertoo kääntyvänsä Finnveran puoleen. Finanssikriisin pahimpien vaiheiden aikana osuus oli noin 15 prosenttiyksikköä suurempi. Toimialoista teollisuusyritykset ovat selvästi eniten kiinnostuneet Finnverasta rahoittajana.

Taulukko 22: Ulkoisen rahoituksen tärkein aiottu käyttötarkoitus toimialoittain %, */

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Tieto- ja viestintätekniikkalaitte/ohjelmistot	7	4	2	5	9
Muut koneet- ja laitteet/rakennusinvestoinnit	53	54	63	35	55
Kehittämishankkeisiin, ml. henkilöstön osaaminen	14	21	4	15	15
Käyttöpääomaksi kasvuun tai kansainvälistymiseen	21	31	6	28	22
Käyttöpääomaksi suhdanteista/taloudellisista syistä johtuen	18	21	30	21	12
Omistusjärjestelyt/yrityskaupat	10	6	8	12	10
Vientikauppojen rahoittaminen	3	5	2	4	3
Muu tarkoitus	9	3	11	15	8

*/ Vastaaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

Pankkirahoitusta hakeneista lähes kolmannes, eli 28 prosenttia, kertoi että rahoituksen saatavuus edellytti Finnveran takausta. Osuus laski viime syksystä neljä prosenttiyksikköä. Yhtenä syynä muutokseen saattaa olla se, että pankeissa on kiinnitetty aiempaa enemmän huomiota de-risking-ilmioon, jossa finanssilaitos pyrkii riskien hallitsemisen sijaan välttämään asiakkuuteen liittyvää riskiä. Finnveran takausten osuus oli korkein voimakkaasti kasvuhakuisilla yrityksillä, joista lähes kaksi kolmesta tarvitsi Finnveran takauksen. Pankkirahoitusta hakeneista 20–49 hengen yrityksistä lähes 40 prosenttia vastasi, että Finnveran takaus oli rahoituksen saamisen edellytyksenä.

Barometrin tulokset osoittavat, että ennen koronapandemiaa vähitellen monipuolistumassa ollut yritysrahoitus on sittemmin kokenut takaiskun. Yrittäjät näyttävät joutuvan turvautumaan pää-

asiassa pankkien rahoituspalveluihin. Tämä on valittavaa, sillä perinteisen pankkirahoituksen saatavuus yrityksille on hankaloitunut. Siksi on tärkeää saada uudenlaisia rahoitusmuotoja ja -lähteitä pk-yrityksille.

Haastavaa tilanteessa on se, että pk-yritysbarometrista toiseen uusista rahoituslähteistä merkittävintä näyttää olevan pikaluottoyritykset. Tällä kierroksella niitä on käyttänyt viisi prosenttia pk-yrityksistä. Määrä laski yhdellä prosenttiyksiköllä viime syksystä, mutta kertoo karua kieltä pk-yritysten rahoituslähteiden monipuolistumisesta. Vaikka on selvää, että pikaluottoyritysten tarjoamalle rahoitukselle on tarvetta tietyissä yritysryhmissä, niiden tarjoaman rahoituksen ehdot ovat hyvin vaihtelevat, ja osalla korot ovat erittäin korkeat. Pikaluottoyritysten yrityslainoissa korkotasoa ei ole samalla tavalla rajoitettu kuin kuluttajille annettavassa rahoituksessa.

Kuva 23: Rahoitus edellytti Finnveran takausta, %

Taulukko 23: Ulkoisen rahoituksen aiotut lähteet, % */

	Pankki	Rahoitusyhtiö	Finnvera	ELY-keskus	Business Finland	Yksityinen henkilösijoittaja	Pääomasijoitusyhtiö	Vakuutusyhtiö	Tesi	Joukkorahoitus	Velkakirjat	Listautuminen	Pikaluottoyrittäjä
Kaikki yritykset	67	37	20	13	13	10	8	3	0	1	0	0	5
Toimialoittain													
Teollisuus	67	32	31	15	24	9	11	4	0	2	1	0	5
Rakentaminen	78	39	22	8	9	11	7	6	1	0	0	0	3
Kauppa	67	26	15	7	8	9	5	0	0	0	0	0	10
Palvelut	64	41	19	16	13	11	9	3	0	1	1	0	4
Kasvuhakuisuuden mukaan													
Voimakkaasti kasvuhakuiset	64	25	35	26	30	23	23	5	2	1	0	0	4
Kasvuhakuiset	72	33	20	14	13	9	6	2	0	1	1	0	4
Asemansa säilyttäjät	61	48	15	7	4	6	4	4	0	1	0	0	5
Ei kasvutavoitetta	64	50	9	5	4	2	5	1	0	0	0	0	5
Perustamisvuoden mukaan													
ennen 1990	67	47	15	7	9	5	7	3	1	0	0	0	3
1990–1999	66	38	20	13	12	9	4	3	0	2	0	0	4
2000–2009	68	36	17	18	13	9	5	2	1	2	0	0	5
2010–2019	68	34	22	13	14	11	12	3	0	0	1	1	4
2019 jälkeen	64	32	27	13	16	18	11	3	0	0	0	0	7

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

5.2 MAKSUVAIKEUDET

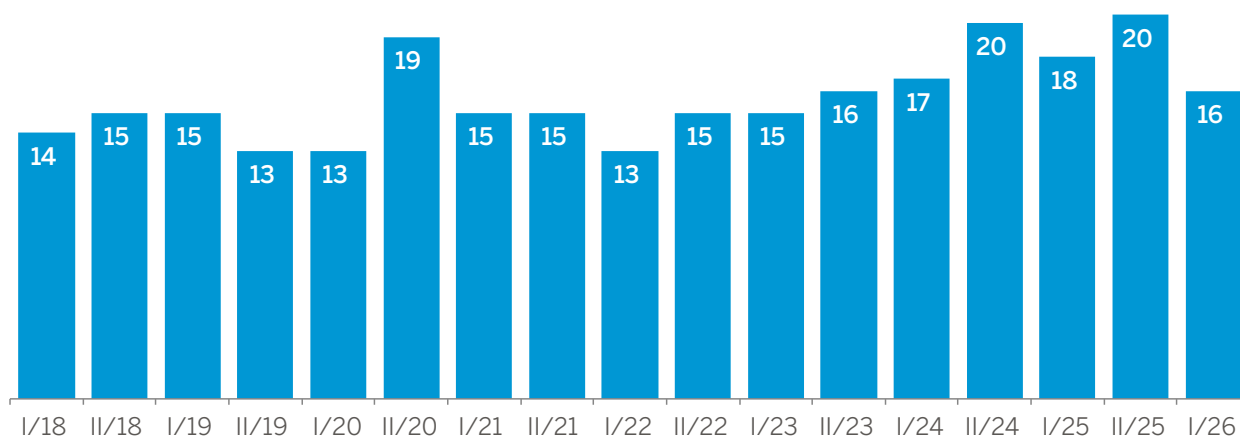
Vuosi 2025 oli monelle pk-yritykselle haastava, kun talouden kasvukäännne viivästyi kerta toisensa jälkeen vuoden edetessä. Siihen nähden maksuvaikeuksissa olevien yritysten määrän kehitys oli positiivinen yllätys. Tällä kertaa 16 prosenttia yrityksistä raportoi vaikeuksista hoitaa maksujaan viimeksi kuluneen kolmen kuukauden aikana. Laskua syksystä on neljä prosenttiyksikköä.

Eniten maksuvaikeuksia on teollisuudessa ja kaupan alalla, joilla yrityksistä hieman vajaa viides raportoi vaikeuksista hoitaa maksujaan viimeksi kuluneen kolmen kuukauden aikana. Maksuvaike-

uksien kehityksessä ei toimialojen välillä kuitenkaan ole merkittäviä eroja, vaan kaikilla päätoimialoilla maksuvaikeudet ovat suunnilleen samalla tasolla.

Työllisyyden ja talouskasvun näkökulmasta on haastavaa, että voimakkaasti kasvuhakuisilla yrityksillä maksuvaikeudet ovat jossain määrin yleisempiä kuin muilla pk-yrityksillä. Yritysten elinkaaren näkökulmasta on positiivista havaita, että nuorempien yritysten tilanne on parantunut ja ne kamppailevat maksuongelmien kanssa aikaisempaa harvemmin, eikä oleellisesti useammin kuin muut pk-yritykset.

Kuva 24: Pk-yritysten omat maksuvaikeudet viimeisen 3 kuukauden aikana, %

Taulukko 24: Pk-yritysten omat maksuvaikeudet, %

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	16	18	15	17	16
Kasvuhakuisuuden mukaan					
	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitteita	Toimintaansa lopettavat
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	21	16	19	10	28
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5–9 henkilöä	10–19 henkilöä	20–49 henkilöä	yli 50 henkilöä
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	16	17	15	15	23
Perustamisvuoden mukaan					
	ennen 1990	1990–1999	2000–2009	2010–2019	2019 jälkeen
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	16	17	17	20	19

5.3 TYÖLLISTÄMINEN JA OSAAVAN TYÖVOIMAN TURVAAMINEN

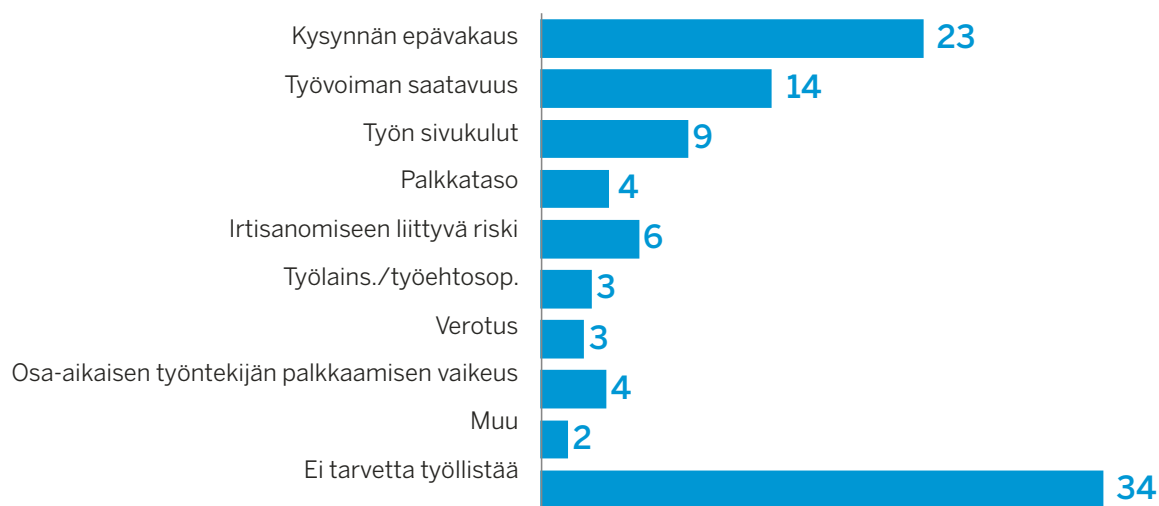
Kysynnän epävakaush on tällä hetkellä yleisin pk-yritysten kasvua haittaava tekijä: se on työllistämisen suurin este 23 prosentille yrityksistä. Myös työvoiman saatavuus on edelleen yksi keskeisimmistä syistä siihen, miksi yritykset eivät palkkaa lisätyövoimaa. Työllistämisen suurimmaksi esteeksi sen ilmoittaa 14 prosenttia pk-yrityksistä.

Hieman alle puolet pk-yrityksistä kokee osaavan ja yrityksen tarpeita vastaavan työvoiman saatavuuden rajoittavan kasvua ainakin jossain määrin. Se

on kasvun merkittävä este joka kymmenennelle pk-yritykselle, ja hieman yli kolmannes kokee, että se rajoittaa kasvua jossain määrin. Toimialoittain työvoiman saatavuus koetaan haastavimmaksi teollisuudessa ja rakentamisessa. Mitä kasvuhakuisempi yritys on, sitä todennäköisemmin työvoiman saatavuus koetaan kasvun ja työllistämisen esteeksi.

Henkilöstön osaamiseen panostaminen sekä alihankinta- ja toimittajaverkostojen hyödyntäminen ovat keskeisimpiä tapoja turvata osaavan työvoiman

Kuva 25: Työllistämisen pahin este, % pk-yrityksistä

Taulukko 25: Pk-yrityksen työllistämisen pahin este, %

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Ei tarvetta työllistää	34	22	26	29	38
Pahin este niissä yrityksissä, joissa tarvetta työllistää					
Kysynnän riittämättömyys tai epävakaush	23	24	32	22	20
Palkkataso	4	3	3	6	4
Työn sivukulut	9	11	10	8	8
Irtisanomiseen liittyvä riski	6	12	6	7	5
Muu lainsäädäntö tai työehtosopimus	3	1	3	3	3
Työvoiman saatavuus	14	21	14	14	13
Verotus	3	2	3	4	2
Osa-aikaisen työntekijän palkkaamisen vaikeus	4	3	3	5	4
Muu	2	1	0	1	2

saatavuus. Henkilöstön osaamisen kehittämiseen panostetaan suhteellisesti eniten kaupassa ja palveluissa. Alihankintaverkostojen rakentaminen on yleisintä rakentamisessa.

Hieman alle kolmannes yrityksistä näkee keskeisenä keinona osaavan työvoiman saannin varmistamiseksi lisätyövoiman palkkaamisen. Myös koulutussopimusten ja oppisopimusten hyödyntäminen

ja vuokratyövoiman käyttö ovat pk-yrityksille tärkeitä keinoja osaavan työvoiman saannin turvaamiseksi.

Ulkomaalaistaustaista työvoimaa käytetään työvoimapulan lievittämiseen vähiten kaupan alalla. Yleisintä se on teollisuudessa, missä 13 prosenttia pk-yrityksistä turvaa osaavan työvoiman saannin palkkaamalla ulkomaalaistaustaista työvoimaa.

Kuva 26: Keinot varmistaa osaavan työvoiman saanti, %

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

Taulukko 26: Osaavan työvoiman saatavuuden vaikutus, %

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
On kasvun merkittävä este	10	11	12	8	9
Rajoittaa jossain määrin kasvua	36	43	41	36	35
Yritys saa riittävästi osaavaa työvoimaa	54	46	47	56	56

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

5.4 SUHDANNETILANTEeseen SOPEUTUMINEN

Vaikea ja nopeasti muuttuva toimintaympäristö heijastuu yritysten sopeuttamistarpeeseen. Nyt hieman useampi kuin joka viides pk-yritys suunnittelee sopeuttamistoimia. Tarve on pysynyt lähes samalla tasolla vuoden takaisesta. Toimialoittain tarkasteltuna sopeuttamistarve on suurin rakentamisessa, vähäisintä sopeuttamisen tarve on palveluissa.

Lomautukset ja erilaiset työaikajärjestelyt ovat suunnitelluista sopeuttamistoimista yleisimpiä. Lomautuksia suunnittelevien pk-yritysten osuus on laskenut kahdella prosenttiyksiköllä kevään 2025 barometrissa. Lomautuksia suunnitellaan eniten teollisuudessa ja rakentamisessa. Työaikajärjestelyjä sen sijaan käytetään rakentamisessa muita toimialoja harvemmin.

lyjä sen sijaan käytetään rakentamisessa muita toimialoja harvemmin.

Irtisanomisista suunnitellaan 20 prosentissa niistä yrityksistä, joilla on tarve sopeuttaa toimintaa. Osuus on noussut yhdellä prosenttiyksiköllä vuoden takaisesta. Suunnitelmat koronapandemian aikana yleistyneistä tilapäisistä palkan alennuksista ovat pysyneet lähes ennallaan. Niitä aiotaan käyttää 16 prosentissa sopeuttamistarvetta kokevista yrityksistä, kun vuosi sitten osuus oli 15 prosenttia. Toimialoista tilapäiset palkanalennukset ovat yleisimpiä palveluissa ja rakentamisessa.

Kuva 27: Pk-yritysten suunnittelemat sopeuttamistoimet, % pk-yrityksistä, jotka suunnittelevat tekevänsä toimia, */

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

Taulukko 27: Pk-yritysten suunnitellut sopeuttamistoimet toimialoittain, % */

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Suunnittelemassa sopeuttamistoimia	22	26	29	25	20
Sopeuttamistoimet yrityksissä, jotka ovat suunnittelemassa					
Lomautukset	52	77	71	52	40
Irtisanomiset	20	21	25	20	17
Työaikajärjestelyt	39	44	33	43	38
Tilapäiset palkan alennukset	16	9	17	13	17
Muiden työvoimakustannusten karsiminen	13	6	14	13	14
Alihankinnan vähentäminen tai siirtäminen	5	11	4	6	4
Liiketoiminnan karsiminen ja keskittyminen ydinalueelle	24	25	23	26	24
Muut	26	10	23	21	31

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

Taulukko 28: Pk-yritysten suunnitellut sopeuttamistoimet kokoluokittain, % */

	alle 5 henkilöä	5–9 henkilöä	10–19 henkilöä	20–49 henkilöä	yli 50 henkilöä
Suunnittelemassa sopeuttamistoimia	19	26	24	31	32
Sopeuttamistoimet yrityksissä, jotka ovat suunnittelemassa					
Lomautukset	29	71	76	80	81
Irtisanomiset	12	24	23	38	34
Työaikajärjestelyt	33	43	46	37	62
Tilapäiset palkan alennukset	22	12	8	7	8
Muiden työvoimakustannusten karsiminen	16	9	9	17	10
Alihankinnan vähentäminen tai siirtäminen	5	4	7	0	14
Liiketoiminnan karsiminen ja keskittyminen ydinalueelle	29	21	14	21	23
Muut	33	19	18	15	27

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

5.5 DIGITAALISUUS LIIKETOIMINNASSA

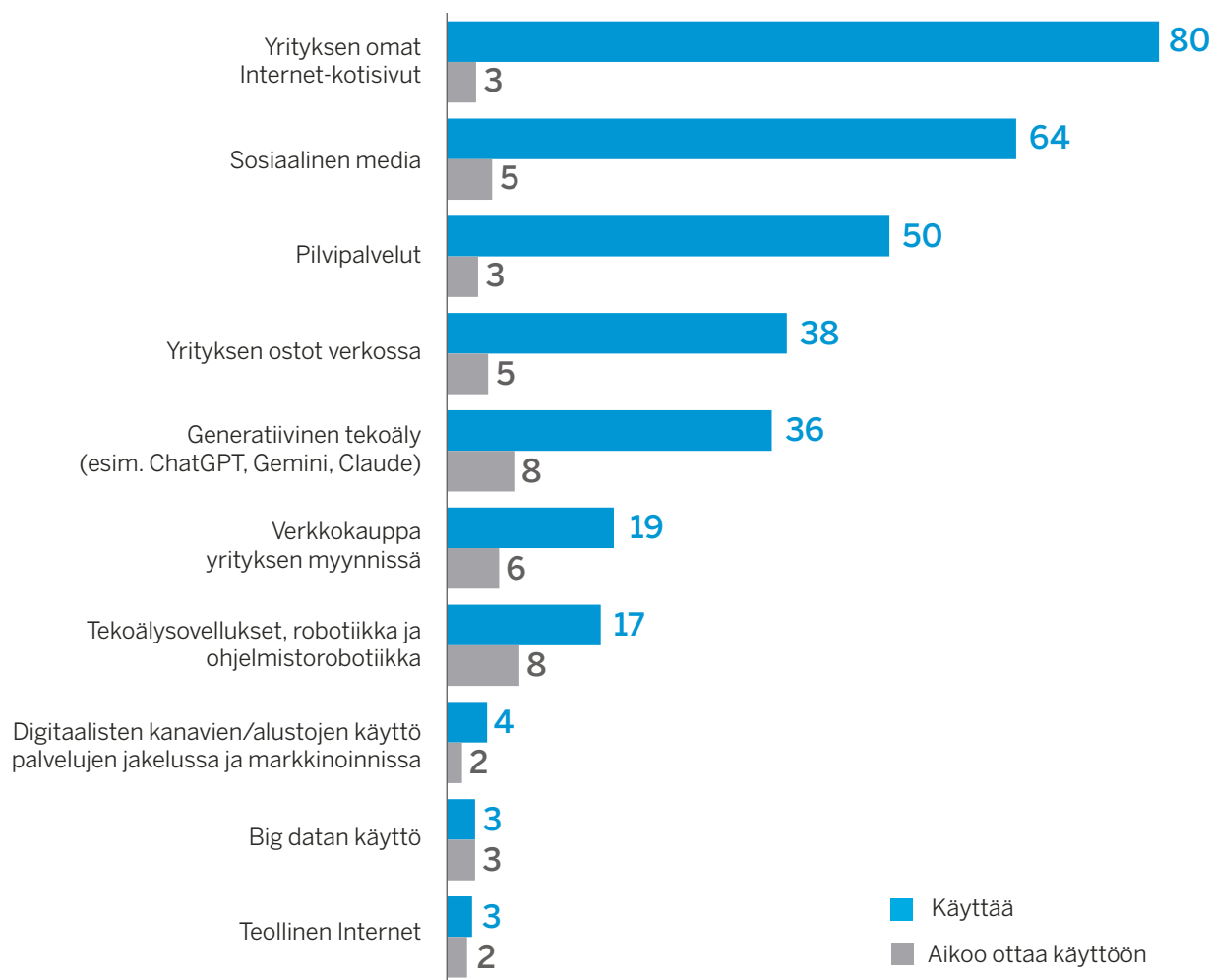
Pk-yritysten digitaalisten palveluiden ja työkalujen käyttöönoton vauhti näyttäisi yleisesti kiihtyneen sitten syksyn 2023, kun aiheesta kysyttiin edellisen kerran.

Verkkosivut ovat edelleen selvästi yleisimmin hyödynnetty digitaalinen työkalu liiketoiminnassa. Pk-yrityksistä 80 prosentilla on omat kotisivut ja sosiaalista mediaa käyttää liiketoiminnassaan 64 prosenttia yrityksistä. Molemmat osuudet ovat prosenttiyksikön sisällä kevään 2025 barometrin vastaavista.

Seuraavaksi yleisimmin käytettyjä digitaalisia työkaluja ja palveluita ovat pilvipalvelut, joiden käyttö edelleen yleistyy. Nyt jo puolella pk-yrityksistä on pilvipalvelut käytössä. Yrityksen ostojen tekemistä verkossa harjoitti 38 prosenttia yrityksistä ja verkkokaupan kautta myyntiä tekee 19 prosenttia pk-yrityksistä. Nämä osuudet ovat pysyneet suurin piirtein vakaina useamman vuoden ajan.

Generatiivisen tekoälyn käyttö on yleistynyt laajasti, myös pk-yrityksissä. 36 prosenttia pk-yrityksistä kertoo käyttävänsä jotain generatiivisen teko-

Kuva 28: Digitaalisten työkalujen ja palveluiden käyttö, % */

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

älyn työkalua. Tekoälyn käyttö on kasvanut nopeasti suomalaisissa pk-yrityksissä maksuttomien sovellusten yleistyttyä. Nopea kehitys takaa, että monet pk-yritykset vähintään kokeilevat tekoälyn käyttöä liiketoiminnassaan. Samaan aikaan muiden tekoälysovellusten ja ohjelmistorobotiikan käyttö on laskenut vuoden takaisesta 20 prosentista 17 prosenttiin. Laskua selittää pääasiassa muutokset kyse-

lyn vastausvaihtoehdoissa sekä tekoälyn määritelmien selkeyttäminen.

Big datan ja teollisen internetin hyödyntäminen on pk-yrityksissä edelleen erittäin vähäistä. Neljä prosenttia pk-yrityksistä käyttää big dataa, ja teollista internetiä hyödyntää kolme prosenttia pk-yrityksistä. Osuudet eivät ole muuttuneet kevään 2025 barometrista.

5.6 TEKÖÄLYN KÄYTTÖ PK-YRITYKSISSÄ

Pk-yritysbarometrissa tekoälyllä tarkoitetaan esimerkiksi generatiivisen tekoälyn työkaluja, kuten ChatGPT, Copilot, Gemini, Dall-E, sekä puheen-tunnistusta, tietokonenäköä, automatisoitua data-analyysia tai logistiikan optimointia, itseohjautuvia autoja, robotiikkaa tai prosessiautomaatiota.

Lähes puolet pk-yrityksistä kokee tekoälyn käytön yrityksen toiminnan kannalta aiheellisenä nyt tai seuraavan vuoden aikana, kun viime vuonna joka kolmas pk-yritys koki samoin. Osa muutoksesta selittyy tekoälytyökalujen käytön ja saatavuuden nopealla yleistymisellä. Sen sijaan 31 prosenttia pk-yrityksistä ei koe tekoälyn käyttöä relevanttina, kun viime vuonna vastaava osuus oli 46 prosenttia. Lähes joka neljäs pk-yritys on epävarma tekoälyn käytön tarpeellisuudesta. Kokemuksissa on myös toimialakohtaisia eroja. Rakentamisen alalla vain vähän yli joka neljäs pk-yritys koki tekoälyn käytön relevanttina.

Tekoälyn käyttö on selvästi yleistynyt pk-yritysten keskuudessa. Enää 30 prosenttia pienistä ja keski-suurista yrityksistä ei käytä lainkaan tekoälyä, kun

vuotta aiemmin puolet pk-yrityksistä eivät olleet sitä käyttäneet. Säännöllisten käyttäjien osuus on kaksinkertaistunut vuodessa, 12 prosentista 26 prosenttiin. Satunnaisesti tekoälyä käyttäviä oli viime vuonna 30 prosenttia, nyt 39 prosenttia pk-yrityksistä. Eli 65 prosenttia pk-yrityksistä on vähintään kokeillut tekoälyn käyttöä. Tulos on linjassa tekoälyn käytön yleistymisen kanssa digitaalisten työkalujen ja palveluiden käytöstä kysyttäessä.

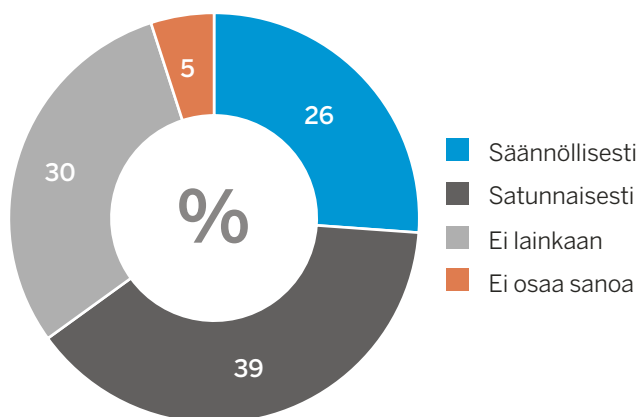
Tiedonhaku ja ideointi on pk-yritysten suosituin generatiivisen tekoälyn käyttötarkoitus. Yli neljä viidestä, 83 prosenttia, kertoo hyödyntävänsä tekoälyä näihin tarkoituksiin. Tekoälyn käyttö kielikäännöksiin on nostanut suosiotaan neljällä prosenttiyksiköllä 57 prosentista 61 prosenttiin. Seuraavaksi suosituimmat käyttötarkoitukset ovat tekstin ja kuvien tuottaminen (51 %), datan, tiedon ja tekstin analysointi (45 %) sekä viestintä, markkinointi ja myynti (39 %).

Muihin käyttötarkoituksiin tekoälyä käyttäneiden pk-yritysten osuudet jäivät alle 20 prosenttiin: 18 prosenttia pk-yrityksistä käyttää tekoälyä ohjel-

Taulukko 29: Tekoälyn käyttö koetaan yrityksen toiminnan kannalta hyödylliseksi, %

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Kyllä	45	43	26	44	51
Ei	31	31	45	29	28
Ei osaa sanoa	23	26	29	27	20

Kuva 29: Tekoälyn käyttö, %

mointiin, tuote- tai palvelukehitykseen tai laiteratkaisuihin, 15 prosenttia strategian toteuttamiseen ja johtamiseen ja 11 prosenttia asiakaspalveluun. Vain kahdeksan prosenttia pk-yrityksistä käyttää tekoälyä tuotannossa ja kuusi prosenttia hallinnon apuna, kuten rekrytoinnissa.

Monet julkisesti saatavilla olevat generatiivisen tekoälyn sovellukset soveltuvat hyvin pk-yritysten yleisimpiin käyttötarkoituksiin, kuten tiedonhakuun, kielikäännöksiin ja tekstin sekä kuvien tuottamiseen. Tekoälyn yleistyminen voi parantaa Suomen kilpailukykyä, mutta valmiiden työkalujen hyödyntämisen ohella yrityksiä tulisi kannustaa kehittämään myös omia tekoälytoimintojaan sekä osallistumaan tavoitteellisesti datatalouteen. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi aineistojen analysointia sekä uusien tuotteiden, palvelujen ja laiteratkaisujen kehittämistä. Myös hallinnollisia ratkaisuja tulisi edelleen kehittää tuottavuuden kasvattamiseksi.

Yleisin yrityksen toimintaan liittyvä tekoälyn hyöty on ajan vapautuminen rutiinitehtävistä (49 %). Tekoälyn hyödyntäminen siis tukee työn tuottavuutta ja toiminnan tehostumista. Lisäksi 28 prosenttia pk-yrityksistä kokee tekoälyn vahvistavan päätöksen teon tietopohjaa, ja noin neljännes pk-yrityksistä ilmoittaa säästävänsä henkilöstöresursseista.

Hieman yli viidesosa pk-yrityksistä mainitsee tekoälyn hyötynä ydinliiketoiminnan tehostumisen, viidesosa tuote- tai palvelukehityksen tehostumisen sekä hieman alle viidesosa asiakaspalvelun parantamisen. Pk-yrityksistä 16 prosenttia näkee mahdollisuuden kannattavuuden paranemiseen ja 13 prosenttia myynnin kasvuun. Alle joka kymmenes pk-yrityksistä koki tekoälystä hyötyä hallinnon tukipalveluihin. Kolmasosa pk-yrityksistä ei koe saavansa tekoälyn käytöstä lainkaan yrityksen toimintaan liittyvää hyötyä, mutta osuus on laskenut selvästi vuoden takaisesta 46 prosentista.

Kuva 30: Tekoälyn käyttötarkoitukset, % */

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

Suurimmaksi esteeksi tekoälyn käytölle koettiin tiedon tai osaamisen puute, josta raportoi 44 prosenttia pk-yrityksistä. Osuus on laskenut hieman viime vuoden 48 prosentista, mutta on edelleen yleisin tekoälyn käytön este. Huoli tietoturvan vaarantumisesta on yleistynyt 23 prosentista 29 prosenttiin. Yksityisyyden vaarantumisen ilmoittaa tekoälyn käytön esteeksi 19 prosenttia ja eettiset huolet 17 prosenttia pk-yrityksistä.

Ajanpuutteen tekoälyn käytön esteeksi raportoitujen osuus on laskenut 24 prosentista 20 prosenttiin. Ajanpuute tekoälyn käytön esteenä on luonnollisesti vähentynyt samalla, kun yritysten koetut hyö-

dyt teknologian käyttöönotosta ovat lisääntyneet. Myös kustannusten ja hinnan vaikutus tekoälyn käyttöönottoon on vähentynyt merkittävästi vuodentakaisesta. Monet generatiivisen tekoälyn sovellukset on hinnoiteltu saavutettaviksi, ja niiden rajattu käyttö on usein maksutonta, mikä selittää osaltaan kustannushuolen hälvenemistä.

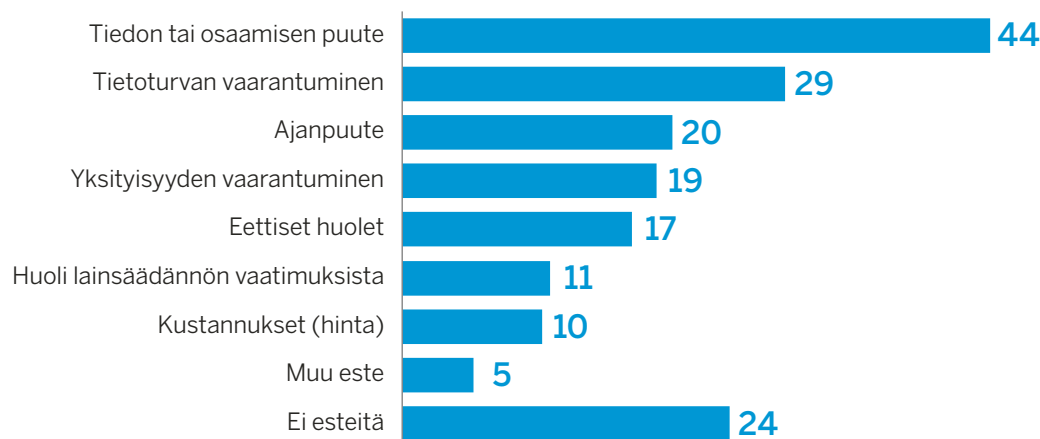
Vain 24 prosenttia pk-yrityksistä ei näe tekoälyn käytölle lainkaan esteitä. Samalla 65 prosenttia vastaajista kertoo käyttävänsä tekoälyä vähintään satunnaisesti. Tämä viittaa siihen, että moni pk-yritys käyttää tekoälyä kokemistaan esteistä ja riskeistä huolimatta.

Kuva 31: Yrityksen toimintaan liittyvät tekoälyn hyödyt, % */

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

Kuva 32: Tekoälyn käytön esteet, % */

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

5.7 OMISTAJANVAIHDOKSET

Omistuksen siirtäminen yrityskaupalla, sukupolvenvaihdoksella tai muulla tavalla luo yritystoiminnalle mahdollisuuden jatkaa.

Lähitulevaisuudessa omistajavaihdosta harkitsevien pk-yritysten määrä on pysynyt ennallaan. Kahden seuraavan vuoden aikana omistajanvaihdos on suunnitteilla 14 prosentilla yrityksistä, mikä on yhtä suuri osuus kuin kevään 2025 barometrin. Yhteensä 47 prosenttia yrityksistä suunnittelee toteuttavansa omistajanvaihdoksen seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Suhteellisesti eniten omistajanvaihdoksia harkitaan tällä hetkellä teollisuudessa ja kaupan alalla, missä noin joka viidennessä pk-yrityksessä omistajanvaihdos on odotettavissa kahden seuraavan vuoden aikana. Palveluissa suunnitellaan suhteellisesti vähiten yrityksen omistajuuden siirtoa. Toimialan yrityksistä 12 prosentilla on aikeita omistajanvaihdokseen seuraavan kahden vuoden aikana.

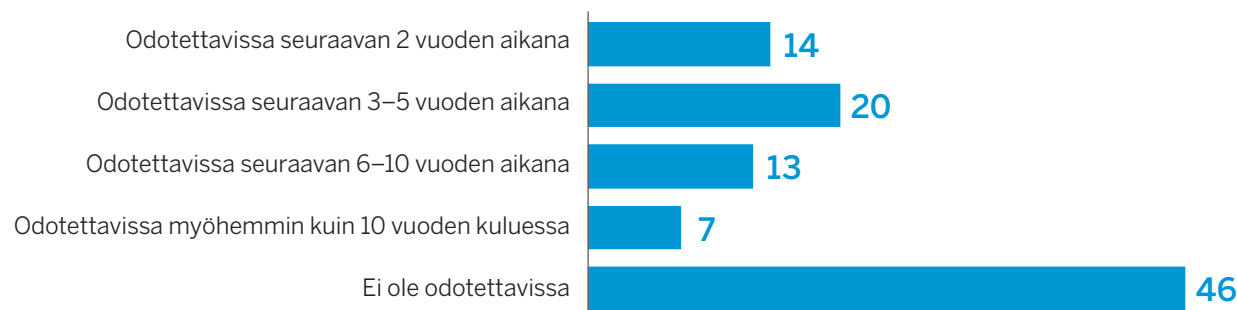
Omistajanvaihdos mahdollistaa yrityksen saavutusten säilyttämisen ja yrityksen eteenpäin kehittä-

misen. Noin puolet pk-yrityksistä seuraa aktiivisesti yrityksen arvon kehittymistä. Yleisintä tämä on voimakkaasti kasvuhakuisissa pk-yrityksissä, joista 72 prosenttia seuraa aktiivisesti yrityksen arvon kehittymistä.

Onnistuneen omistajanvaihdoksen takana on hyvä valmistelu. Ulkopuolinen neuvonta on yleistä omistajanvaihdoksen toteuttamisessa. Oman alueen julkiset maksuttomat omistajanvaihdospalvelut ovat yleisin vaihtoehto antamaan apua tilanteessa, erityisesti pienimmille yrityksille. Vajaa kolmannes pk-yrityksistä kääntyy omistajanvaihdoksiin liittyvän tuen tarpeessa tilitoimistojen ja konsulttien puoleen. Konsulttien käyttöä suosivat erityisesti suuremmat pk-yritykset.

Yrityksen laajentamista tai perustamista harkitsevalle yrityksen tai liiketoiminnan ostaminen on vartenotettava vaihtoehto. Pk-yrityksistä joka kymmenes on kiinnostunut ostamaan yrityksen tai liiketoiminnan seuraavan kahden vuoden aikana. Ostohalukkaista yrityksistä ulkopuolista rahoitusta tarvitsee 75 prosenttia, mikä on yhden prosenttiyksikön enemmän kuin vuotta aiemmin.

Kuva 33: Pk-yritysten suunnittelemat omistajanvaihdokset, %

Kuva 34: Omistajanvaihdoksia suunnittelevien pk-yritysten avun lähteet, %

6. Yhteenveto alueellisista tuloksista

Pk-yritysten suhdanneodotukset laskivat hieman viime syksystä palaten vuoden takaiselle tasolle. Yhdysvaltojen asettamat tullit ja kansainvälisten suhteiden kiristyminen, Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen sekä yleinen geopolitiittinen epävakaus käänsivät odotukset laskuun vuoden 2025 jälkimmäisellä puoliskolla. Myös odotuksia vaisempi kotimainen kulutuskysyntä heikentää pk-yritysten näkymiä suhdanteen kehityksestä.

Maakunnittain suhdanneodotukset vahvistuivat syksyn 2025 barometristä kahdeksalla ja heikkenivät kahdellatoista alueella. Eniten näkymät paraniivat Pohjois-Pohjanmaalla, missä saldoluku nousi yhdeksällä yksiköllä päätyen arvoon yksi. Positiivisimmat näkymät ovat Espoossa ja Kauniaisissa (saldoluku 13) ja negatiivisimmat Etelä-Karjalassa (-25). Useammalla alueella on edelleen positiiviset kuin negatiiviset suhdannenäkymät.

Henkilöstön määrän kehityksen suhteen alueellisesti parhaat näkymät ovat Vantaalla. Eniten henkilöstönäkymät vahvistuivat puolessa vuodessa Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa, missä saldoluvut nousivat kahdeksalla ja seitsemällä yksiköllä. Päinvastainen kehitys nähtiin Pohjois-Savossa ja Etelä-Savossa, missä odotukset henkilöstön määrän muutoksesta heikkenivät kolmellatoista ja seitsemällä yksiköllä.

Koko maan tasolla liikevaihdon kasvuodotusten koheneminen on hidastunut samaan aikaan, kun

yleiset suhdanneodotukset kääntyivät laskuun. Liikevaihdon odotetaan silti kasvavan kaikissa Suomen maakunnissa Etelä-Karjalaa lukuun ottamatta. Positiivisimmat odotukset ovat Vantaalla sekä Espoossa ja Kauniaisissa saldoluilla 29 ja 26.

Kannattavuusodotusten kehitys kertoo haastavan tilanteen sekä epävarmuuden jatkumisesta, ja niiden näkymissä on merkittävää alueellista vaihtelua. Suurimmalla osalla alueista kannattavuusodotusten saldoluku on negatiivinen. Vaikka liikevaihto on kasvussa, monien alueiden yrityksillä on vaikeuksia hinnoitella kasvavia kustannuksia lopputuotehintoihin. Alhaisimmat kannattavuusodotukset ovat Etelä-Karjalassa ja Kainuussa, vahvimmat Pohjois-Karjalassa. Suurin positiivien muutos kevääseen verrattuna nähdään Pohjois-Karjalassa ja Keski-Pohjanmaalla, missä kannattavuusodotusten saldoluvut nousivat kahdellakymmenellä yksiköllä arvoihin 16 ja miinus seitsemän.

Pk-yritysten investointiaikeet ovat edelleen negatiiviset koko maassa Vantaata lukuun ottamatta. Heikoimmat investointinäkymät ovat Kanta-Hämeessä. Vain Vantaalla investointiodotukset ovat positiiviset saldoluilla kuusi. Usean vuoden jatkunut investointiaikeiden negatiivinen vire – ensin koronakriisin ja sittemmin sodan, korkotason nousun sekä yleisen geopolitiittisen epävakauden vuoksi – on huolestuttavaa pitkän aikavälin kasvun kannalta.

Taulukko 30: Suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan 12 kuukauden aikana

	Yleiset suhdannenäkymät	Liikevaihto	Henkilökunnan määrä	Investointien arvo	Odotukset viennin arvosta	Odotukset tuonnin arvosta	Tuotantokustannukset	Kannattavuus	Vakavaraisuus	Innovaatiot, tuotanto ja tuotteiden kehitys
Espoo ja Kauniainen	13	26	6	-4	40	4	8	11	2	5
Etelä-Karjala	-25	-11	-3	-21	50	-19	-12	-9	-7	-7
Etelä-Pohjanmaa	-7	5	-1	-15	47	-11	3	-4	-5	-6
Etelä-Savo	-7	1	-7	-20	42	-11	3	-1	2	0
Helsinki	3	23	6	-6	42	-1	5	4	6	2
Kainuu	-7	5	1	-19	52	-14	2	-1	-3	-2
Kanta-Häme	-5	12	0	-35	47	-10	3	-6	-4	-5
Keski-Pohjanmaa	-10	6	-4	-10	46	-7	9	3	1	8
Keski-Suomi	0	12	3	-13	46	0	7	4	7	0
Kymenlaakso	-7	4	-12	-22	40	-10	0	-6	-8	-7
Lappi	1	12	2	-15	47	-4	7	-1	11	-1
Pirkanmaa	6	18	6	-10	46	1	9	-1	-2	-1
Pohjanmaa	1	20	6	-10	51	4	11	16	0	-5
Pohjois-Karjala	2	19	-3	-14	46	16	22	9	6	1
Pohjois-Pohjanmaa	1	9	7	-13	44	-5	7	1	0	7
Pohjois-Savo	3	10	0	-13	49	-10	5	0	-2	2
Päijät-Häme	2	12	7	-11	53	2	11	4	-3	-5
Satakunta	0	13	2	-20	47	-7	2	0	-5	-3
Uusimaa	-2	7	-2	-15	44	-7	3	-1	-4	1
Vantaa	12	29	11	6	45	9	20	8	4	-4
Varsinais-Suomi	1	12	0	-12	47	-4	3	2	-1	2
Koko maa	1	14	2	-12	45	-3	6	2	1	0

Pk-yritysbarometrin aluejako

1. **Uusimaa, erilliset raportit:**

- Helsinki
- Espoo
- Vantaa
- **Uusimaa** (pl. Helsinki, Espoo ja Vantaa)

2. **Varsinais-Suomi**

3. **Satakunta**

4. **Kanta-Häme**

5. **Päijät-Häme**

6. **Pirkanmaa**

7. **Kymenlaakso**

8. **Etelä-Karjala**

9. **Etelä-Savo**

10. **Pohjois-Savo**

11. **Pohjois-Karjala**

12. **Keski-Suomi**

13. **Etelä-Pohjanmaa**

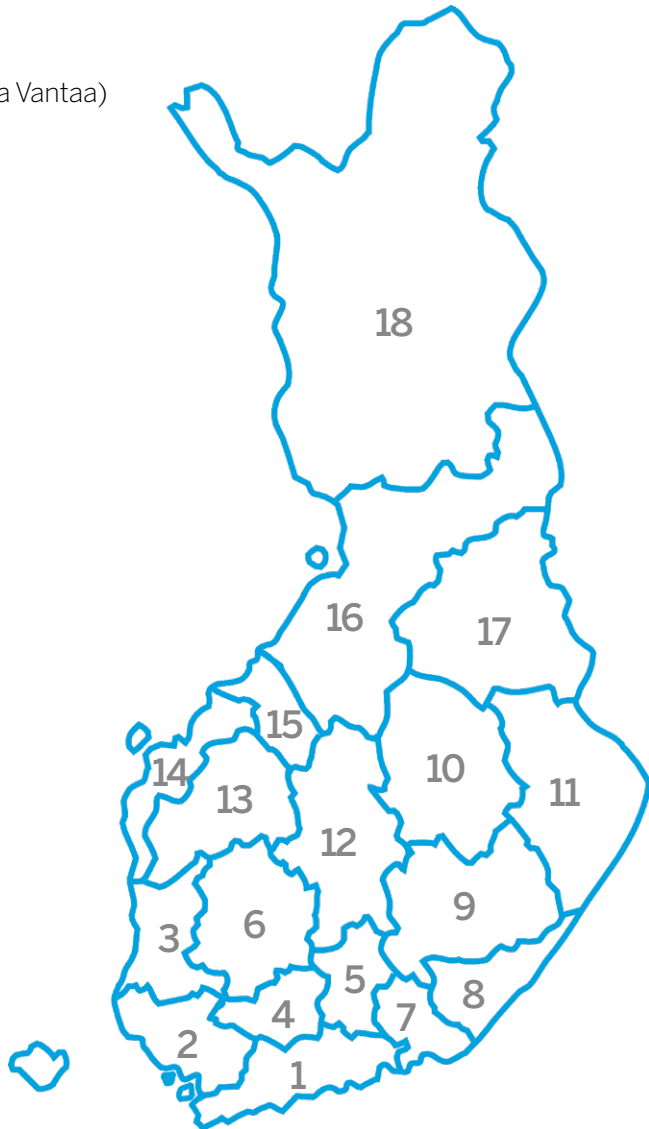
14. **Pohjanmaa**

15. **Keski-Pohjanmaa**

16. **Pohjois-Pohjanmaa**

17. **Kainuu**

18. **Lappi**

SUOMEN YRITTÄJÄT

Kyllikinportti 2, 00240 Helsinki
PL 999, 00101 Helsinki
toimisto@yrittajat.fi, puhelin 09 229 221
yrittajat.fi

ESPOON SEUDUN YRITTÄJÄT

Otakaari 5 A/A Grid, PL 13100, 00076 AALTO
www.yrittajat.fi/espoo
toimisto.espoo@yrittajat.fi
puhelin 010 422 1400

ETELÄ-KARJALAN YRITTÄJÄT

Valtakatu 51, 53100 Lappeenranta
www.yrittajat.fi/etelakarjala
ekytoimisto@yrittajat.fi, puh. 050 325 7518

ETELÄ-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

Alvar Aallon katu 3, 60100 Seinäjoki
www.yrittajat.fi/etelapohjanmaa
epy@yrittajat.fi, puh. 06 420 5000

ETELÄ-SAVON YRITTÄJÄT

Maaherrankatu 14, 50100 Mikkeli
www.yrittajat.fi/etelasavo
esy@yrittajat.fi, puh. 050 552 9930

HELSINGIN YRITTÄJÄT

Kyllikinportti 2, 00240 Helsinki
www.yrittajat.fi/helsinki
toimisto.helsinki@yrittajat.fi, puh. 050 575 2353

HÄMEEN YRITTÄJÄT

Sibeliuksenkatu 11 A 1, 13100 Hämeenlinna
www.yrittajat.fi/hame
hame@yrittajat.fi, puh. 010 229 0390

KAINUUN YRITTÄJÄT

Kauppakatu 26, 87100 Kajaani
www.yrittajat.fi/kainuu
kainuu@yrittajat.fi, puhelin 044 218 3133

KESKI-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

Rantakatu 10, 67100 Kokkola
www.yrittajat.fi/keskipohjanmaa
yrittajat.fi/mellerstaosterbotten
kpy@yrittajat.fi, puh. 050 338 8029

KESKI-SUOMEN YRITTÄJÄT

Kauppakatu 28 B, 40100 Jyväskylä
www.yrittajat.fi/keskisuomi
ksy@yrittajat.fi, puh. 010 425 9200

KYMEN YRITTÄJÄT

Kauppalankatu 13, 45100 Kouvola
www.yrittajat.fi/kymi
toimisto.kymi@yrittajat.fi, puh. 044 012 4190

LAPIN YRITTÄJÄT

Aittatie 3, 96320 Rovaniemi
www.yrittajat.fi/lappi
lappi@yrittajat.fi, puh. 0400 898 200

PIRKANMAAN YRITTÄJÄT

Kehräsaari B, 2. krs, 33200 Tampere
www.yrittajat.fi/pirkanmaa
pirkanmaa@yrittajat.fi, puh. 03 251 6500

POHJOIS-KARJALAN YRITTÄJÄT

Kauppakatu 17 A 21, 80110 Joensuu
www.yrittajat.fi/pohjoiskarjala
merja.blomberg@yrittajat.fi, puh. 050 367 5194

POHJOIS-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

Kauppurienkatu 8 A, 90100 Oulu
www.yrittajat.fi/pohjoispohjanmaa
ppy@yrittajat.fi, puh. 010 322 1980

PÄIJÄT-HÄMEEN YRITTÄJÄT

Aleksanterinkatu 16, 15110 Lahti (Crazy Town)
www.yrittajat.fi/paijathame
toimisto@phyrittajat.fi, puh. 050 566 0343

RANNIKKO-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

Raastuvankatu 12-14 D, 65100 Vaasa
www.yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa, toimisto.
rannikko-pohjanmaa@yrittajat.fi,
puh. 050 463 2370

SATAKUNNAN YRITTÄJÄT

Isolinnankatu 24, 28100 Pori, PL 45, 28101 Pori
www.yrittajat.fi/satakunta,
satakunta@yrittajat.fi,
kari.varis@yrittajat.fi, puh. 0400 771 914

SAVON YRITTÄJÄT

Microkatu 1 (rakennus N, 5. krs)
PL 1199, 70201 Kuopio
www.yrittajat.fi/savo
savo@yrittajat.fi, puh. 044 368 0505

UUDENMAAN YRITTÄJÄT

Rantakatu 1, 2. krs, 04400 Järvenpää
www.yrittajat.fi/uusimaa
uusimaa@yrittajat.fi, puh. 010 231 3050

VANTAAN SEUDUN YRITTÄJÄT

Eläntötie 3, 01510 Vantaa
www.yrittajat.fi/vantaa
esa.manttari@yrittajat.fi, puh. 0400 557 411

VARSINAIS-SUOMEN YRITTÄJÄT

Brahenkatu 20, 20100 Turku
www.yrittajat.fi/varsinaissuomi
vsi@yrittajat.fi, puh. 02 275 7100

FINNVERA OYJ

Vaihde: 029 460 11
Puhelinpalvelu: 029 460 2580
Sähköposti: etunimi.sukunimi@finnvera.fi
www.finnvera.fi

PÄÄKONTTORIT

HELSINKI

Porkkalankatu 1, PL 1010, 00101 Helsinki

TOIMIPISTEET

HELSINKI

Porkkalankatu 1, PL 1010, 00101 Helsinki

JOENSUU

Länsikatu 15, rak. 3 B, 80110 Joensuu

JYVÄSKYLÄ

Piippukatu 11, 40100 Jyväskylä

KAJAANI

Kalliokatu 4, 87100 Kajaani

KUOPIO

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

LAHTI

Askonkatu 2, 7. krs, 15140 Lahti

LAPPEENRANTA

Brahenkatu 4, 53100 Lappeenranta

MIKKELI

Jääkärintie 14, 50100 Mikkeli

OULU

Sepänkatu 20, 90100 Oulu

PORI

Itäpuisto 7 A, 5. krs, 28100 Pori

ROVANIEMI

Rovakatu 28, 96200 Rovaniemi

SEINÄJOKI

Ruukintie 2, 60100 Seinäjoki

TAMPERE

Kalevantie 2,
(Technopolis / Yliopistonrinne C-talo 5. krs)
33100 Tampere

TURKU

Humalistonkatu 1, 20100 Turku

VAASA

Virastotalo, Wolffintie 35, 65200 Vaasa

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ

Aleksanterinkatu 4–10, 00170
puhelin 0295 16001
www.tem.fi

ETELÄ-POHJANMAAN ELINVOIMAKESKUS

puhelin 0295 036 100
Seinäjoen päätoimipaikka
Alvar Aallon katu 5, 60100 Seinäjoki
postios. PL 156, 60101 Seinäjoki
Vaasan toimipaikka
Wolffintie 35, 65100 Vaasa
postios. ympäristöasiat: PL 262, 65101 Vaasa
postios. liikenneasiat: PL 156, 60101 Seinäjoki
Kokkolan toimipaikka
Pitkäsillankatu 15, 67100 Kokkola
postios. PL 77, 67101 Kokkola

ITÄ-SUOMEN ELINVOIMAKESKUS

puhelin 0295 036 100
Kuopion toimipaikka
Kallanranta 11, 70100 Kuopio
postios. PL 60, 00072 Elinvoimakeskus
Joensuun toimipaikka
Kauppakatu 40 B, 80100 Joensuu
postios. PL 60, 00072 Elinvoimakeskus
Mikkelin toimipaikka
Raatihuoneenkatu 5, 50100 Mikkeli
postios. PL 60, 00072 Elinvoimakeskus

KAAKKOIS-SUOMEN ELINVOIMAKESKUS

puhelin 0295 036 100
Kouvolan päätoimipaikka
Kauppamiehenkatu 4 (8. krs), 45100 Kouvola
postios. PL 30, 00072 Elinvoimakeskus
Lahden toimipaikka
Kirkkokatu 12, 15140 Lahti
postios. PL 30, 00072 Elinvoimakeskus
Lappeenrannan toimipaikka
Villimiehenkatu 2 B, 53100 Lappeenranta
postios. PL 30, 00072 Elinvoimakeskus

KESKI-SUOMEN ELINVOIMAKESKUS

puhelin 0295 036 100
Vapaudenkatu 58, 40100 Jyväskylä
postios. PL 50, 00072 Elinvoimakeskus

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

LAPIN ELINVOIMAKESKUS

puhelin 0295 036 100
Rovaniemen päätoimipaikka
Hallituskatu 3 B (valtion virastotalo),
96100 Rovaniemi
postios. PL 100, 00072 Elinvoimakeskus
Kemin toimipaikka
Valtakatu 28, 94100 Kemi
postios. PL 100, 00072 Elinvoimakeskus

LOUNAIS-SUOMEN ELINVOIMAKESKUS

puhelin 0295 036 100
Turun päätoimipaikka
Kulttuurikuja 1, 20800 Turku
postios. PL 20, 00072 Elinvoimakeskus
Porin toimipaikka
Yrjönkatu 6, 28100 Pori
postios. PL 20, 00072 Elinvoimakeskus

POHJANMAAN ELINVOIMAKESKUS

puhelin 0295 036 100
Vaasan päätoimipaikka
Wolffintie 35 B (5. krs), 65200 Vaasa
postios. PL 80, 00072 Elinvoimakeskus
Kokkolan toimipaikka
Pitkäsillankatu 15, 67100 Kokkola
postios. PL 80, 00072 Elinvoimakeskus

POHJOIS-SUOMEN ELINVOIMAKESKUS

puhelin 0295 036 100
Oulu: Veteraanikatu 1, 90130 Oulu
Kajaani: Kalliokatu 4, 87100 Kajaani
Ylivieska: Valtakatu 4, 84100 Ylivieska
(käyntiasiointi vain ajanvarauksella)
postios. PL 90, 00072 Elinvoimakeskus

SISÄ-SUOMEN ELINVOIMAKESKUS

puhelin 0295 036 100
Tampereen päätoimipaikka
Yliopistonkatu 38 (Attila), 33100 Tampere
postios. PL 40, 00072 Elinvoimakeskus
Hämeenlinnan toimipaikka
Wähäjärvenkatu 6, 13200 Hämeenlinna
postios. PL 40, 00072 Elinvoimakeskus

UUDENMAAN ELINVOIMAKESKUS

puhelin 0295 036 100
Opastinsilta 12 A (2. krs), 00520 Helsinki
postios. PL 10, 00072 Elinvoimakeskus

<https://elinvoimakeskus.fi/toimipaikkojen-yhteystiedot>

Suomen Yrittäjät

Kyllikinportti 2,
00240 Helsinki
PL 999, 00101 HELSINKI

puhelin 09 229 221

yrittajat.fi

Finnvera Oyj

Porkkalankatu 1,
PL 1010, 00101 Helsinki
Kallanranta 11,
PL 1127, 70111 Kuopio

Valtakunnallinen vaihde:
020 460 11
finnvera.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työ- ja elinkeinoministeriö

Aleksanterinkatu 4,
00170 Helsinki
PL 32, 00023 Valtioneuvosto

puhelin 010 606 000

tem.fi